

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

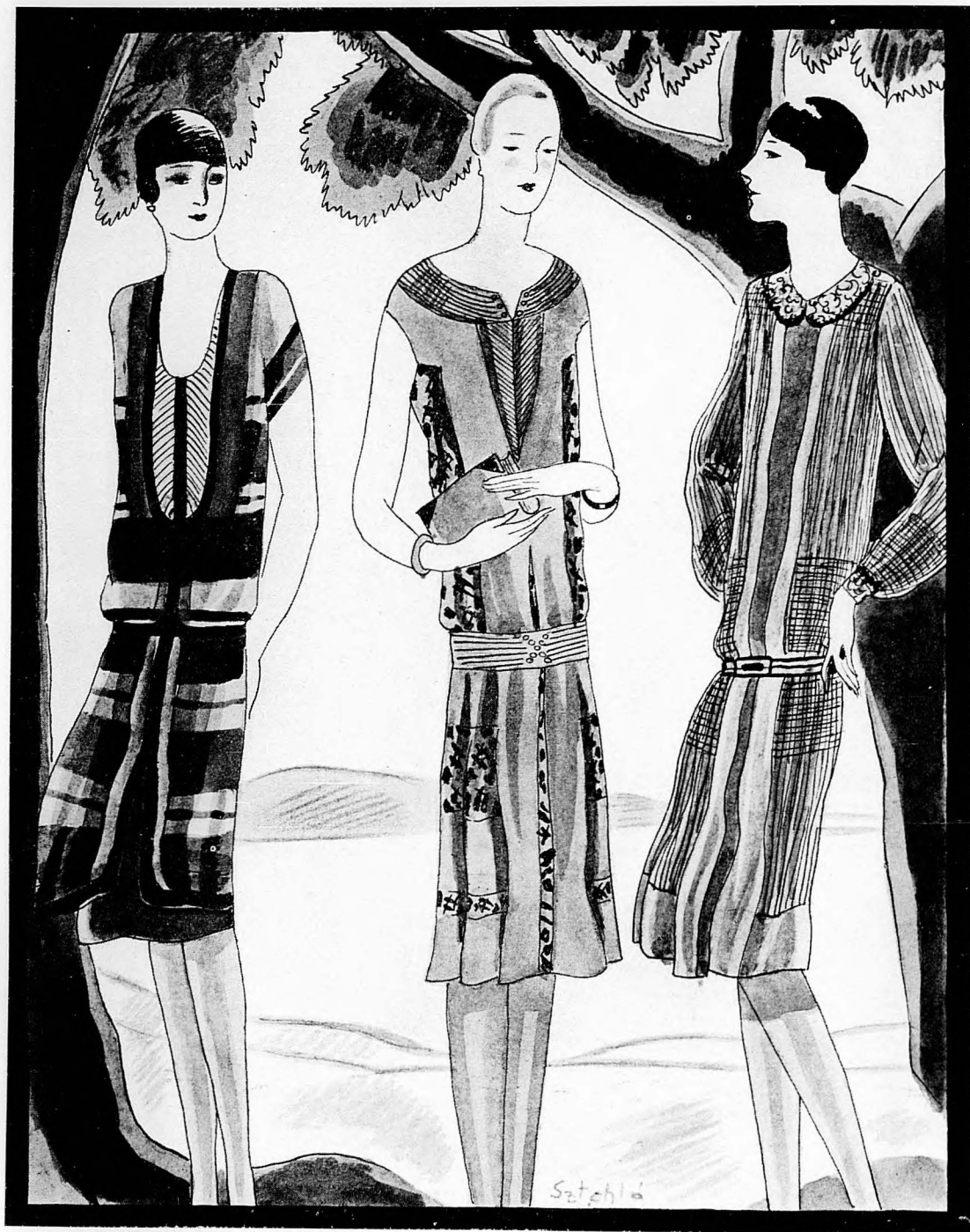
Véres felbetele, V., Harmincad uecca 3.

BÁRÓ KAAS MARIANN

✻ ÁRA 80 FILLÉR ✻

BUDAPEST. 1927 JÚNIUS 20

IV. ÉVFOLYAM, 18. SZÁM

MAGYAR ASSZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat • Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án • Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai ucca 37. szám (Berlini tér sarok) • Előfizetési ár: egész évre 17 pengő, félévre 9 pengő, negyedévre 6 pengő

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

Nem, nem, soha!

A világtörténelem egyik legszörnyűbb igazságtalanságának, egy nemzetközi „justiciamord“-nak vagyunk a nyomorékjai. Akik négyfelé hasították vérvő testünket: a hatalmas bírák csak a hajmeresztő ítélet végrehajtása után eszméltek rá cselekedetük infernális becstelenségére. És kezdték szégyelni magukat. Amerikai, angol, olasz és japán áliamférfiak szájából sűrűn hangzik el a „szánombánom“ s ha a képmutatás ördöngössége talán belejátszik is ebbe az utólagos bünbánó mellveregetésbe, mi, megaláztottak, hálásan fogadjuk a magyarázkodás, a mentetetődzés szavait. Mert a sorstól tiportnak balsam minden jó szó. Mert a korbácsolt sebnek a részvét is iratos kötés. És mert a Teremtő beleoltotta a szenvedők lelkébe a talizmános reményt. Kiktől várhatjuk elgázolt igazunk feltámasztását, ha nem ugyanazoktól a hatalmasoktól, akik — megkérdésünk nélkül — bíraskodtak felettünk? Kiktől várhatjuk kifosztott szívünk újraéledését, boldogságunk feldúlt kincseskamrájának helyreállítását, ha nem a könyörtelen ítélkezők jobb véleményének, tisztultabb látásának fölülkerekedésétől?

Az idő nekünk dolgozik. Jó néhány esztendőnek kellett elmúlni a trianoni borzalom-verdikt után, míg megtudta a teljesen tájékozatlan Amerika és Anglia, hogy itt, Európa keletén, a Balkán tőszomszédságában egy nagyrahivatott kultúrájú, becsületes szándékú, európai színvonalú népet törtek össze. Minél több politikus, tudós, író, művész látogatta meg Budapestet, annál több propagátora van elárvult ügyünknek. És minél több nyugati ember járja be Románia városait, annál többen csapják össze a kezüket, a helyrehozhatatlan gaztetre gondolva, — hogy Uramisten, hát *ezeknek* a kedvéért hasították le az eszményien egész, földrajzilag és történelmileg összeforrt magyar birodalom testéről a legnagyobb, a legvéresebb falatot?! . . . Románia a keleti erkölcselenség, panama és szenny gyűjtőmedencéje. Románia az őskori embergyűlöletnek valami ijesztően barbár örököse. Románia az elmaradottság, a sötétség alvilága, ahol néhány eszes ragadozó nyergeli meg az igavonó, állati sorba taszított népet. Tudománya, irodalma, művészete oly kezdetleges, hogy még azt sem lehet mondani, hogy most nyüvi a gyermekcipőket. Nincs egyetlen tudósa, íróművésze, akinek európai csengésű neve volna. Valahol egészen hátul kullog még a balkáni nemzetek mögött is.

Ezt persze csak most tudta meg a yankee és az angol. Tízezrével hajsolták ki az őslakó magyarokat

földjükről, házukból. Akit koldússorsa a röghöz ragasztott, abból kancsukával verik ki a nemzeti öntudat utolsó szikráját.

Birtokosokat a földjüktől, tisztviselőket a hivataluktól fosztottak meg, vállalatok, amelyeket magyar ész, szorgalom és munka hozott létre, a kapzsi „hódítók“ karmai közé kerültek, a kereskedőket egy korrupt hivatalnoki kar uzsorája nyúzza, ifjaink és gyermekeink el vannak tiltva anyanyelvüktől és egy alantasabb kultúra caudiumi igáján hajtják keresztül őket. S hogy betetőzzék az ázsiai erőszakot: irtóhadjáratot indítottak a magyar mult minden emléke ellen. Nyolc évvel Trianon után már a családi otthonokat sem kimélik. Magyar feliratú képek után kutatnak. Kidoboltatják a falvakban, hogy büntetés terhe alatt még a családi és szentképeket is el kell távolítani, ha magyar szó áll rajtuk. A házakon vagy a kéményeken található magyar feliratokat is büntetik. A többnyelvű cégtáblákat egy ideig szemforgató módon engedélyezték; most már csak az egyedül üdvözítő, klasszikusan zengzetes oláh nyelven szabad üggyvédnek, orvosnak, kereskedőnek, iparosnak a hivatását megjelölnie. Hány sebet kell még hogy üssenek ezek a silány bitorlók, hány magyar lelket kell még hogy megöljenek, hány álmatlan éjszakát szenvedtessenek még el az üldözöttekkel ahhoz, hogy a világ ítélőszékének lelkiismerete végre megmozduljon? Hiába lelkesedünk mi itt a kultúra fejlődéséért, hasztalan lelkendezünk, hogy nincs többé távolság, hogy a tudomány és a bátorság legyőzte a távolságot világrész és világrész, oceán és oceán közt, ha itt, pár száz kilométerre tőlünk a középkori durválkodás legválogatottabb eszközeivel sanyargatnak embermilliókat, csak azért, mert más faj, más nemzet, más szellemi közösség szülőtte. Építhetnek százeletes felhőkarcolókat, beláthatnak a Mars titokzatos ölébe, röpülhet a gép egyhuzamban a Föld körül hat óra alatt, mit ér, mit ér, amikor csak a technika tökéletesedik, de a lélek salakos, a vér fertőzötteen romlott és az igazság szobra összezúzva hever.

A barbárok korbácsaitól az asszonyi szív sikolt legfájdalmasabban. Magyar asszonyok sóhaja felhőzi Erdély egét, magyar asszonyok könnyei záporozzák Erdély földjeit, — magyar asszonyok tegyetek hát szent fogadalmat, hogy a „Nem, nem, soha!“ dacos vétője nem fog elhalványulni lelketekben s hogy gyermekeiteket a főlzabadító, a boldogító irredentizmus katonáinak nevelitek. Úgy legyen!

Világosság

— Regény —

Irtta LÁZÁR ISTVÁN

III.

Sáfrányszínű köntösét vette fel Borbáthné, a lánya meg rózsaszínbe öltözött. Jön az új tanító! Vacsorára terítették. A mama oktatta Cencikét:

— Légy kedves hozzá, láthattad a függöny mögül, hogy milyen csinos fiatalember. Apád meg azt mondja, hogy nagyműveltségű, okos fiú, nem olyan közönséges tanító, hanem egyetemet végzett, világlátott ember. Tanító és jogász egy személyben! Legyen helyén az eszed, Cencike...

Kicsi, tömzsi lány volt. Töltött galamb. Piros arca dudori. Rendezgette az ibolyacsokrokat az asztalon..

— Tetszik? — lopta rá tekintetét a mama.

— Hát... hihhihi...

— Mondtam már, ne vess olyan furán, Cencike! — szól rá idegesen. — Olyan vagy nevettedben, mint valami sült alma...

— De mama! — duzzogott a lány.

— Apró a fogad s az egész inyed kilátszik. Csak így, ni! — húzta le vastag ajkát a fogára. — Így kell nevetni. A mosolygás művészete nagyon fontos. A fegyelmezett mosoly, hidd el, sohasem téveszti el a hatását. Az arcot átvilágítja s megfitalítja és megszépíti a nőt...

— Elég fiatal vagyok...

— Könnyen beszélj! Nem a magad nyakán, hanem az én nyakamon maradsz... Azt hiszem, itt az ideje, hogy férjhez menj és bizony, a mai világban össze kell szednetek minden tudományotokat, hacsak nem akartok pártában maradni...

— Bertuska is férjhez ment, pedig...

— Bertuska! De tudod, hogy milyen gazdagok...

— Apukának is van elég.

— Vanni van, de apuka nem akar hozományt adni.

Csak majd a végén. Neki az az elve, hogy tartsa el kiki a családját. És ez részben helyes is. Nem azért dolgozott egy életen keresztül, hogy valami szélhámos kezébe kerüljön, amit keservesen összekuporgatott. Igen. És aztán az illetőnek először is le kell tennie a férji vizsgát: Nem iszik, nem kártyázik, hűséges és takarékos — s csak aztán lehet szó az anyagiakról... Látod, lányom, kedvemre való volna ez az új tanító!

— De hiszen még nem is ismerjük! — védekezett Cencike. — Azt sem tudjuk, hogy bü-e, vagy bá —

— Szemem van, jó szemem van, Cencike. És tudod, úgy szokás, hogy a tanító elveszi a kántor lányát, a kántor később nyugalomba megy és akkor a veje lesz a kántor. Mit gondolsz, Cencike?

— Isten tudja.

— Ide s tova húsz éves vagy és tudnod kellene! — dorgálta anyai gyöngédséggel. — Nehogy elszalaszd nekem ezt a vőlegényedet is...

— De az Istenért, nem is beszéltem még vele s máris a vőlegényemnek nevezed! — piruldozott Cencike. — Lásd, így tettél a másik tanítóval is, éppen így és inkább elment, semmint...

— Mert az egy vakmerő, hálátlan fráter volt! — szakította félbe ingerülten. — Milyen vacsorákat adtunk neki s mennyi minden jóval traktáltgattuk. De okultunk belőle... Jönnek!

— A jegyző meg a bíró is, — nézett ki a lány az ablakon. — Legalább az a bíró ne jöjjön! Napokig szellőztetni kell utána, olyan hagymaszaga van...

— Pszt! Apádnak fontos érdeke, tudod és a tanítóval is össze akarja hozni... Vigyázz, Cencikém!

Rendezte még egyszer sáfrányszínű köntösét, majd megigazította Cenci gyöngyörát izgatottan és átmentek a bordó szalonba. Régi plüsbutor. Cigánykaraván a falon, tájképek, egy-két ős portréja és az elmaradhatatlan csendélet; ott egy vitrine családi relikviákkal, a kifényesített balánbányai kályhán majolikaváza, a túlsó sarokban harmónium egyházi és világi kottákkal. Egy-

szerű, kedves, puha fészek. A kántor kitárta üveges ajtaját.

— Tessék, uraim, csak tessék, — kalauzolta vendégeit. — Méltóztassanak...

— Á, kezit csókolom! — lépett be a jegyző mosolygva. — Hozzuk az új tanító urat...

Ránézett Borbáthné fürkészőn, arca udvariasan komoly, aztán mosoly rezzent ajka körül, majd szétterült az arcán, lassan, fegyelmezetten és finoman, mint tó tükrén a csendes vízkarika.

— Hozta Isten, — nyújtotta kezét barátságosan. — A lányom...

Cencike remekelt. Az aranyrámás tükör előtt ugyan már délelőtt próbálgatta, de várakozásán felül sikerült a komplement.

— Cenci, — mondta röviden.

— Hogy van, hogy teccik lenni, tekintetes asszony? — adta le a bíró is a kézcsókját cuppanósan. — Hogy szógál az egészsége?

— Köszönöm, bíró úr, — fanyalgott rá édeskesen. — Parancsoljanak...

Ültek az albumos asztal köré; ment Borbáth és átvette a házigazda szerepét. Kántorné asszony megnézte az új vendéget közelebről, mosolygó szemét kíváncsian függesztette rá.

— És hogy érzi magát a kis falunkban? — kérdezte kedvesen. — Persze, önnek, ki világvárosokat látott, kissé szokatlan lehet.

— Ó, nem, — indult meg a társalgás — Több kedvesség, báj és természetesség van itt, mint azokban a körengetegekben, hol szédítő méretekben, lármás és törtető iramban zajlik és hömpölyög az élet.

— Bizony! — bólogatott a jegyző. — Nincs ugyan itt sok szórakozásunk, de azért csak megvagyunk.

— Meg, meg, — szorongott a bíró a székén. — Az ördög kívánczok máshová...

— Könnyű magának, — szatirizált Borbáthné, — mert bíró. És inkább vagyok első az ilyen kis faluban, mint valami nagy helyen az utolsó... Nem igaz?

— Úgy vóna, — bazzsalygott a bíró. — Noha csak pünkösdi királyság az én elsőségem, lévén másfélesztendő mulva új bíróválasztás...

— No, magát ugyan hat ökör sem mozdítja ki a bírói székből! — nevetett a jegyző. — De azt is meg kell adni, hogy lámpással sem kaphatnék alkalmasabb bírót mint maga.

— Hát ami azt illeti, — szegte meg kemény nyakát, — magam is úgy vélem...

Jókora paraszt volt, irombavállu, nagykezü, csavaros-eszű ember. Sárga szeméből kiravaszzkodott az ész, de a halántéka meg a szája körül valami konok, dacos vonás húzódott át erős ívben. Volt benne valami bölényszerűség, szinte izzott belőle a mokány, paraszti erő.

— Hallom, hogy már a lakását is rendbehozták, — fordult Borbáthné a tanítóhoz.

— A harangozóné kimeszelte, a főtisztelendő úr pedig bebutoroztatta csinosan. Úgy jöttem, mint valami vándorköszörüs. Batyú nélkül. Csak éppen a legszükségesebbeket hoztam el.

— Legényember, — mosolygott Borbáthné. — Minek a batyú? Majd később berendezkedik.

— S hátha meg sem teccik az új hivatala? — vélekedett a bíró. — Mert előre is mondhatom, mint a község alapos ismerője, hogy nem lesz itt valami jó dóga...

— Ne rémítse el az Istenért! — tiltakozott Borbáthné. — Alighogy megjön s már ijesztgetik. Ne féljen, tanító úr, nem lesz itt rossz dolga. Különben mi sem maradtunk volna itt...

— Persze, — mosolygott Cencike.

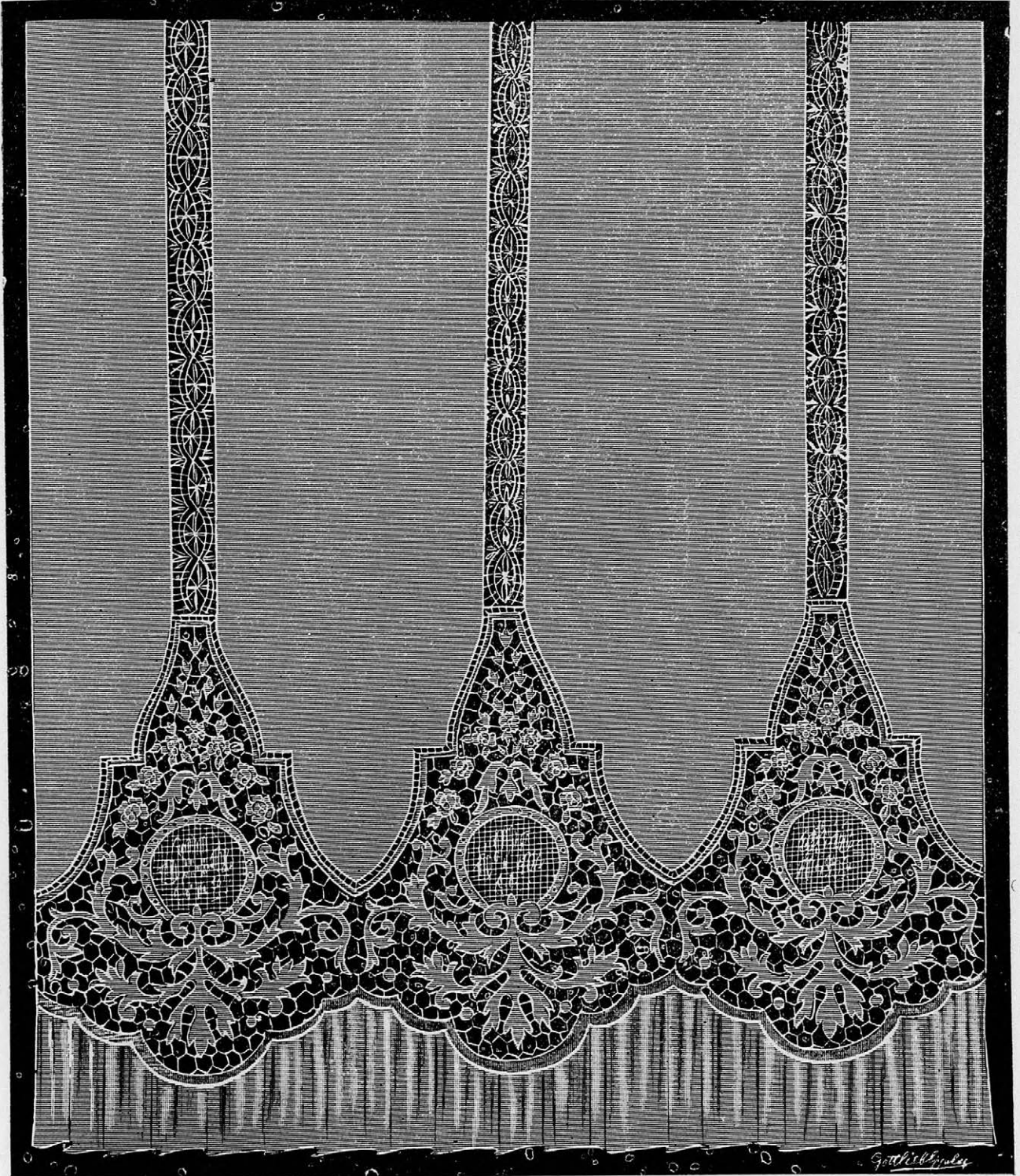
— Úgy van! — hagyta rá a jegyző. Igaz, hogy a nép kisse maradi állapotban van, de hát...

— Eleget ügyérkedtünk, — vont vállat a bíró. — De amondó vagyok: jobb, ha megmaradnak a régiben. Nem kell nekünk sok hókusz-pókusz, csak adjon az Isten jó termést, ne verje el a jég a határt, ne legyen szárazság... Nem igaz, tanító úr?

A tanító ránézett mély tekintettel.

— Igaznak igaz, de más termés is kell, bíró uram. Művelni kell a népet, mint a termő anyaföldet. A gyim-gyom elhatalmasodik a lélekben is, ki kell azt szedni onnan...

el, kedves tanító úr, megúnja az ember. Alszik a falu és hiába költögetjük. Olyan, mint a százesztendős csipke-rózsa. Igen szép, erős és vitéz lovagnak kellene jönnie, hogy megváltsa és fölszabadítsa átka alól, ami ránehezedik...

— Ki bizony! — helyeselte a jegyző. — De ki szedi ki?

— Mi, — parázslott föl Pataky szeme.

A jegyző a fejét rázta.

— Én aztán nem, — intett a kezével is. — Én már eleget szedegettem, hogy már bele is fáradtam. Higgye

— Elég csinos lovas a tanító úr, — hunyorított Borbáthné diszkréten.

És Cencike fülig pirult.

Bejött a kántor és a szolgáló jókora söröstálcát emelt be utána. Habgyöngyöt vetett a virágos poharakban a rozsdaszínű sör.

— Az új vendég egészségére! — koccintott Borbáthné kedvesen. — Érezze jól magát a körünkben...

Aztán kilibbent kecsesen, a negyvenesztendőszaszonykák kacér fiatalosságával és a vacsorát szervírozattatta. Csirkepaprikás. Túróspalacsinta. Sült. Sajt és gyümölcs. Jobbján a tanító, mellette Cencike. Túlán a jegyző meg a bíró. Borbáth a borosüvegek körül szorgoskodott, mint gondos házigazda; szinte más ember, mint délelőtt volt, hangjában fölolvad a pedagógus szigorúsága és a szürke kesztyű sincs rajta —

— No, már a feleségem híres-jó csirkepaprikást csinál, — dicsérte a jegyző falusi szokás szerint, — de már ennek a nyomába, illetve a mártásába sem érhet. Valóságos konyhai műremek!

— A leányom, — háritotta át a dicséretet. — Ő remekelte, ha már csakugyan remek...

— Hozunk is ezért olyan fajrózsát a kedves Cencikének, amilyen hét vármegyében sincs, úgy-e, tanító úr? De pardon, úgy látom, nagyon el van foglalva...

— Parancsol? — nézett föl Pataky.

— Semmi, — mosolygott rá, — csak tessék foglalkozni...

— Hja, a fiatalság! — sóhajtott Borbáthné ábrándosan.

A fiatalok a mai irodalomról beszélgettek. Hogy milyen szellemi metelyt hord magában. Az író a legfőbb nevelő s hány író visszaél az ő szent hivatásával, sőt tervszerűen inficiál...

— Ott van a régiék közül Dante műve: a Pokol, — szólt Pataky komolyan. — Ki hinné, hogy mennyit ártott a kereszténységnek ez a világhírű munka!

— Mennyiben? — lepődött meg Borbáth.

— Keresztény fölfogás szerint az Isten a legjobb és mindent megbocsát, Dante szférikus köreiben pedig csak kínoztatja és gyötörteti az odakerült lelkeket. Nincs kegyelem! Dante sötét lángelméjének rémlátományai átiszvárogta a keresztény gondolatba s megfertőzték az isteni fogalmat...

— Van valami benne, — köntőrfalazott a jegyző, — igaz ugyan, hogy csak nagyjából ismerem, de mégis...

A bíró a borát szürcsölgette. — Ki az a Dante? Bizonyosan valami izé... Jó vót a csirkepaprikás, a túróspalacsinta meg az egész vacsora, a bor is öreg és a többi mellékes. Kitzüesedett képén valami lekicsinylő mosolyka lopakodott végig, ahogy az urak beszédére úgy félfüllet fölfelügyelgetett.

— Csodálom, — csóválta meg a fejét Borbáth. — Az egész világ tiszteli és bámulja. Még senki sem ütközött meg rajta...

— Az akkori kor szellemében készült s ma is úgy tanítják, noha más idöket élünk. Ha nyilvánosan hirdetem, tán meg is köveznének érte, — mosolygott fölényesen. — Pedig így van.

Borbáthné átterelte a társalgást óvatosan.

— Kóstolja meg a körtémet, kedves tanító úr, — kínálta figyelmesen. — A legfinomabb fajgyümölcs. Az uram ojtotta...

A jegyző csettintett.

— Ilyenkor! Körte? Jó gazdasszony a feleségem, híres-jó gazdasszony, de bizony... Ez gyümölcs!

— Hogy teccik eltenni? — firtatta a bíró. — Olyan, mintha most szedném le a fáról.

— Fűrészporban. De teszék el én szilvát is. Sajnos, már elfogyott. Az is olyan, mintha akkor szedném le a fáról. Cserépfazékba rakjuk, viasszal lezárjuk légmentesen és a kút mélyében tavaszig is megáll frissen. A szilva-eltevés nagymestere Cencike...

— De nemcsak a szilva-eltevéshez ért, — mosolygott Pataky. — Örülök, hogy ilyen jól és öntudatosan műveli magát...

— Énekelj, Cencike! — kapott lélekre Borbáthné.

Cencike szabadkozott.

— Ne kérsd magad, — szólt rá az apja. — Pataky úr szíves lesz kísérni.

— Kérem, — ült a harmóniumhoz készségesen.

Préludiumot rögtönzött Cencike énekéhez. Kicsi hang, de üden cseng, itt-ott megtörik, de kedves, különösen a felső regiszterben, — élvezhető. Szinte sok így technikai készség nélkül egy falusi úrileánynak.

— Remek, — bókolt a jegyző a mamának halkan.

— Minden örömöm, — pillákkolt Borbáthné érzékenyen.

A holdvilágszínű szonett véget ért. Vastaps. Borbáthné arcán ragyogott az anyai boldogság.

— És most halljuk Pataky urat! — kérte föl előzékenyen.

— Halljuk! — gulyogtatta Borbáth a borosüveget. — Magam is kíváncsi vagyok. Hiszen olykor helyettesítenie is kell a miseszolgálaton engemet...

— Valami egyházit méltóztatnak? — kérdezte udvariasan.

— Amilyet tetszik.

— Inkább valami jóképű vidámat, — motyogta a bíró kissé kapatosan. — Azt, hogy: Bíró uram, bíró uram, nem szeretem én az uram —

De Pataky az Ave Maria-t énekelte. Szépséges fúgák gyöngyöztek újjai alól és a zenei sorok szárnyaló nagyívén csillogva röpködött hatalmas baritonja. Csupa szín. Csupa érc. Csupa lélek. Mélység és áhítat. Micsoda isteni melódia! Aranyhíd a föld és csillagok között. Egy zenélő fényhullám, mely alkotója lelkéből visszaröppen az egekbe. Megilletődve hallgatták, csak a bíró merkelt a székén, hogy nem az ő nótáját énekelte, holott ő a bíró.

— Jó, nagyon jó, — bólintott Borbáth elismerően.

— Gyönyörü! — csillogott Borbáthné szempilláján a könny.

Cencike pedig elragadtatásában hallgatott.

— Gratulálok! — hajolt meg a jegyző. — Ez aztán hang! Mondja, kedves tanító úr, mért nem ment inkább operaénekesnek?

A bíró már kiadta a jelszót: Kiki nyugalnyomta a bor és a buzgóság.

— Hanem köszönjük a kedves vendéglátást, — mozdult meg a jegyző.

— Korán van még! — marasztalták szívesen.

— A bíró már kiadta a jelszót: Kiki nyugalomba... Kezeiket csókoljuk!

— A Szent János áldását, — töltötte meg Borbáth a poharat utoljára. — Örültem...

A vendégek távoztak.

— Nos? — kérdezte Borbáth.

— Pompás ember, — bólintott a felesége.

— És te, Cencike?

A leány maga elé nézett komolyan és hallgatott.

— Jó éjt, — mondta aztán halkan és visszavonult a szobácskájába.

Férj, feleség összenézett.

— Tetszik neki, — mosolygott az asszony reménykedően.

— Meghiszem azt! — tűnődött el Borbáth.

— Gyönyörü hangja van...

— Nem is énekel az én templomban, — emelte föl a fejét komoran.

— Hogy-hogy?

— Talán csak nem engedem? — szólt szinte neheztelön. — Olyan hangja van, mint az égzengés. Tudod, milyen a paraszt... Utóvégre is én vagyok a kántor.

— Persze, — bólogatott Borbáthné. — Hanem ezt az Isten küldte Cencikének.

— Éj-félt ü-tött az ó-ra, — hallatszott a bakter kiáltása elnyujtottan.

Kialudt a gyertyacsillár Borbáthék házában, de virrasztott az anyai szeretet. A csillagokig himezte föl az álmait. Olyan szép és ígéretteljes a jövőndő! Cencike és Zoltán — Csüngött a remény szivárvány-szálán, csüngött a hold szarváról, mint valami kedves aranypók...

(Folytatjuk.)

Ami a szemnek a szemüveg — az a fülnek a **Siemens-Phonophor**. Tiszta hallás, világos értelem; megbecsülhetetlen találmány. Díjmentes, szakszerű bemutatás egész nap: Magyar Gyógytechnikai Ipar RT., VI., Andrassy út 28.

„Delila“

Az ég kékbársony függönyén lassan gurult lefelé a nap aranygolyója. A budai hegyek virágillatot sugározta tavaszi testükből. A kis házak között jókedvű szél hancurozott, mint valami vásott lurkó.

Az alkony bíborsugarai vidáman csillogtak a terasz szőnyegén. A park fái csöndesen borzongva várták a szerelmes éjszakát. Valahonnan, talán a sziget felől, jazzband foszlányait söpörte erre a pajkos esti szél.

— Béla, maga mért oly szótalan? — kérdezte Elza asszony.

Keresztes Béla arcán fanyar mosoly futott végig. Ahogy ült, mozdulatlanul és mereven, a fonott karszékben, olyan volt, mint egy titokzatos kőbárvány. Vagy mint egy finomművű elefántcsontkazetta, amelynek fehér koporsójában viharos emlékek pihennek holdtrávtán. Sötét haját már ezüstsálakkal szötte be az idő, de éjfekete szemében még csillogtak a régi tüzek, mintha verseyezni akarnának a haldokló nap fényével.

— Béla, mért nem beszél? — ismételte az asszony.

A férfi arra felé fordult.

— Beszél a többi énhelyettem is... Különbem sem tudok olyan történetet, amely mulattató és vidám volna. A komor és veszedelmes históriák pedig senkit nem érdekelnek...

— Hátha... mégis... — mosolygott az asszony és nagyon a férfi szeme közé nézett.

— Jó. Ha akarja, magának és az urának elmondom. De csak akkor, ha magunk maradtunk...

Egy óra mulva, a csillagos estében, hárman ültek a teraszon: Elza asszony, a férje és Keresztes Béla.

— Most már vallja meg, mért nem akarta azt a történetet a vendégek előtt elmondani? De olyasmivel ne hozakodjék elő, hogy: mért unalmas... Ezt el se hinném...

Béla csöndesen mosolygott.

— Azért, mert nem akartam, hogy ostobának tartsanak. Mert minden férfi ostoba, aki megszökik a kínálkozó szerelem elől. De maguknak el merem mondani. Mert maguk szeretik egymást és meg fognak engem érteni. Igen, maguk nem fognak engem ostobának tartani...

A férfi rágyújtott egy rózsalevelű Abdullahra, hátrahajtottá fejét a karszékben és csöndesen mosolygott. Valahol messze egy hajó sipolt és szerelmesen muzsikáltak a falevelek a szélben...

... Abban az időben még gőgösen csillogott a szemem, holott semmi jogom nem volt hozzá, csak a fiatalságom. A szemem kíváncsian és vágyakozón tapadt eseményekhez, emberekhez és főként: nőkhöz, mint harisnyakötő az asszonytest patyolatjához, ráfonódva és mámorosan belétemetkezve. A gesztusaim részeg-lobogók voltak, amiket áprilisi szelek hajkurásztak, a hangom tiszta melódiáját pedig még nem préselte kesernyész diszharmonikiákba a nikotin.

Egyébként fiatal házas voltam akkor és egy kékszemű kisbaba boldog apukája. A monarchia velencei konzulátusának tisztviselője voltam. Egy napon azt a megbízatást kaptam, hogy néhány fontos és titkos diplomáciai iratot vigyem el athéni követségünkre. Búcsút vettem családomtól és útnak indultam. Nem választottam a rendes útvonalat, hanem Brindisi felé vezet. Spalató és Curzola érintésével akartam Athénbe jutni. Azt hiszem, nem kell bővebben megmagyaráznom, hogy miért. Diplomáciai úton az embernek mindig elővigyázatosnak kell lennie...

Hajónk, a „Delila”, már indulásra készen állt a velencei kikötőben. A menetrendszerű idő elmúlt, türelmetlenkedni kezdtünk, érthetetlen volt, hogy miért nem indulunk, de a hajó még mindig nem szedte föl a horgonyát...

A hajó kapitánya csöndesen mosolygott a bajsza alatt.

— Türelem... Valakit be kell várnunk... A „Delila” addig nem indulhat.

Gyönyörű nyári reggel volt. A fedélzeten sűtkéreztünk, de már szerettünk volna kint lenni a nyílt tengeren.

— Signore Capitano... ez mégis lehetetlen állapot! — estem neki a kapitánynak, amikor mellettem elment.

Belémkarolt.

— Önnek megmagyarázom a késelem okát, — sugta a fülembé. — De kérem, ez kettőnk titka maradjon. Állásommal játszom.

— Megbízhatik bennem!

— Egy hölgyet kell bevárunk. Nem tudom: ki és nem tudom: hova utazik. De szigorú utasítást kaptam, legfelső helyről, hogy a „Delila” addig nem indulhat, amíg az a hölgy meg nem érkezik. A luxus-lakosztály van fenntartva a számára és a hajó teljes személyzetének permanens szolgálata... Ez a parancs! A többivel pedig nem törődöm.

Hatalmas autó gurult ebben a pillanatban a hajóhíd elé. Egy hölgy szállott ki belőle. A kapitány egy pillanatra figyelt, aztán kiadta a parancsot:

— Indulhatunk!...

A table d'hote-nál én ültem a kapitány baloldalán, jobbján pedig az a bizonyos előkelő hölgy. Semmi kedvem sem volt ismerkedni és főként beszélgetni. A titokzatos vendéget azonban alaposan szemügyre vettem.

Ki kell jelentenem, hogy szép volt, mint egy álom. De mint egy olyan álom, amely az ópiumszívók mámorát fokozza végletekig. Karikás szeme gyilkos tűzben égett és piros ajkáról szinte a vér nehéz parfümjé áradt. Nem akartam ránézni és a tekintetem mégis odafordult. Egy pillanatra aztán elkapta a szememet és gúnyos villámot küldött felém, mintha azt mondaná:

— Gyáva!

A kapitány végtelen udvariassággal társalgott vele és Mária hercegnőnek szólította. Ennél többet azután sem tudtam meg róla. Hozták a feketekávé

— Signore Capitano, megengedi, hogy a kávémat önnel együtt, a parancsnoki hídon fogyasszam el?

— Parancsoljon, — szólt a kapitány.

— Nekem is hozzák oda, — mondta a hercegnő és mosolyogva felállt az asztaltól.

A parancsnoki hídon már lehetetlen volt, hogy meg ne ismerkedjünk. A kapitánynak még oda tudtam sugni, hogy ne a valódi nevemet mondja meg a bemutatkozásakor.

— Hová utazik? — kérdezte a hercegnő kedvesen.

— Spalatóba, — füllentettem.

— Látogatás?... Vagy szerelem?

— Nem, hercegnő... Üzleti ügyek...

— Hogy tud maga hazudni! Egy férfi csak nem szégyelheti azt, hogy randevura utazik!

— Nekem fiatal feleségem van, akit szeretek — válasszoltam komolyan —, s megvetem azokat a férfiakat, akik megcsalják szerelmes asszonyukat.

— Kapitány, itt nagyon tűz a nap... Kérem vitesse kávémat a nagy szalónba...

— Igen.

— Jöjjön velem, — sugta a hercegnő.

Nem akartam udvariatlanul viselkedni, utána mentem. A szalónban csak ketten voltunk.

— Imponálnak nekem azok a férfiak, akik gorombák is tudnak lenni egy védtelen nővel szemben. Mert ehhez nagyobb bátorság kell, mint szembeszállni egy erős férfival, — vágta szemembe a hercegnő.

Elszégyeltem magam. Egy pillanatra már úgy éreztem, gyávaság volt tőlem, hogy a feleségemre hivatkoztam. A hercegnő tulajdonképpen csak játszik velem és én ebben a játékban könnyen megbánthatom legszembetűnőbb érzéseimet, ha asszonyom nevét ajkamra veszem.

— Bocsásson meg, hercegnő... Mit érdekl az magát, hogy nekem feleségem van?

A szemembe nézett szenvedélyesen.

— Úgy van! Mi közöm nekem a maga feleségéhez? Ha nem vagyok szerelmes magába, akkor nincs utamban a maga felesége. Ha pedig szerelmes vagyok: akkor egyikünknek meg kell halni a maga szívében. Legyen nyugodt, hogy nem én leszek az, aki meghal... Nos, mit

gondol? Szerelmes vagyok-e, vagy nem vagyok szerelmes magába?

— Ne üzzön velem ilyen kegyetlen tréfát, hercegnő, — könyörögtem bátortalanul.

Felbűgött, mint egy szerelmes gerlice. Felugrott és odavetette magát a keblemre. Forró ajka már a számhoz ért.

— Nem érzed, hogy mennyire szeretlek?!... — lihegte arcomba. — Csókolj meg! Akarom!

Ez volt az a pillanat, amelyet tragikai fordulópontnak neveznek a drámaírók. Nem éreztem szerelmet, de hol van az az erős férfi, aki egy lihegő női száj varázsának ellen tudna állani?

Csókoltuk egymást szenvedélyesen...

A „Delila” Spalatóba ért. Leeresztették a vasmacs-kákat.

— Hercegnő, isten vele... Nekem ki kell szállnom... Üzleti ügyek...

— Jó... De én is magával megyek...

— Felesleges, hercegnő, — mosolyogtam kényszerezdetten. — Egy óra alatt végzek és aztán ugyanezzel a hajóval folytatom az utamat Curzola felé...

— Ne higgye, hogy megszokhatik előlem. A „Delila” maga nélkül nem indul tovább...

Egy óra hosszat csavarogtam Spalatóban, aztán visszatértem a hajóra. Az első pillanatban megkönnyeb-bülten lélekztem föl, mert a hercegnőt nem láttam sehol. Lakosztályomba akartam vonulni, de ahogy a szalónomba léptem, ott volt a hercegnő. Első pillanatban ke-serőség fogott el, aztán rabul ejtett ismét a hercegnő varázslatos szépsége. Halványkék pongyola volt rajta s párdüctésének csodálatos hajlékonysága kiharsogott alóla diadalmasan. A hold bágyadtan tűzött be a kabin tejüveg-ablakán és furcsa fénybe fűrösztötte Mária alak-ját. Olyan volt most, mint egy modern Seherezáde. Meg-fogta a kezemet és büszkén mondta:

— Tudtam, hogy visszajön!

Vérhullám futott az agyamra. Most éreztem csak, hogy csapdába kerültem! És hogy ez már több és súlyo-sabb, mint ami megengedhető. Ez már bűn az én szerel-messzívű aszonykámmal szemben.

— Hercegnő, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy téved... Igen, visszajöttem, de abban a hitben, hogy önt már nem találom itt. Ha tudtam volna —

A hercegnő ájultan terült el a padlón. A hajóorvos térítette magához és gondosan felvitték a saját lakosztá-lyába. Kis idő múlva hozzám lépett a hajó kapitánya.

— A hercegnő kéreti... Fontos közlendői vannak...

Nem akartam menni.

— Egy szép asszonnal szemben kötelességünk a lo-vagiasság, — jegyezte meg a kapitány.

Mária hercegnő hófehér ágyában feküdt és mosoly-gott, amikor beléptem. Az ápolónőt kiküldte és magunk maradtunk.

— Köszönöm, hogy eljött hozzám... A beteghez...

— Parancsoljon, hercegnő.

Mária lehúnyta csillagos pilláit. A takaró lecsúszott a vállairól. Egy szenvedő görög istennő!

— Beszéljünk komolyan egymással... Jó?

— Parancsoljon, — ismételttem.

— En már bevallottam magának, hogy mennyire szeretem... És most bevallom azt is, hogy a felesége akarok lenni!

— Hercegnő, ez lehetetlen, — mondtam mosolyogva.

— Nekem már van feleségem...

Hirtelen felült az ágyban s még diadalmasabb mez-telenségben csillogott felém:

— Válgjon el tőle! Igen, válgjon el és vegyen engem feleségül... Ide nézzen!

A párnája alól kikapott egy aranyszelencét s tartal-mát a takaróra borította. Belekáprázott a szemem. Ennyi ékszer, ennyi drága kincsét még nem láttam egy raká-son! Hatalmas gyémánt-collier-k heverték diónagyságú rubint-függők szomszédságában. Smaragd- és topáz-gyűrűk mosolyogtak a tompafényű opál amulettek mel-lett. Vastag arany karkötők, pénzek és érmek kacagtak a

hűvös előkelőségű ezüst és platina láncok közül. És min-denekföött kiragyogott egyetlen hatalmas briliáns, amely a szivárvány minden színében villogott.

Hazudnám, ha azt mondanám, hogy nem szédített meg ez a mérhetetlen kincs és drágaság. Elkaptam a szemem, de akkor a hercegnőre esett a tekintetem. És ez még veszedelmesebb volt. Meztelen alabástrom-vállá úgy csillogott felém, mint valami tökéletes szépségű antik szobor. A szeme pedig tüzelt, hogy a forrósága égette arcomat...

— Legyen úgy, ahogy maga akarja, hercegnő... — hajtottam le a fejemet. — Curzolában kiszállok és vissza-utazom Velencébe.. Maga maradjon addig ott. Két hét múlva meghozom a választ...

A hercegnő megnyugodott.

— Jó... Hiszek magának... És ne feledje el, hogy Curzolában várja egy szerelmes asszony, akinek a boldog-ságát maga jelenti...

A kapitánytól elbúcsúztunk és Curzolában együtt hagytuk el a „Delila” fedélzetét. A hercegnő egy hotel-ben vett lakást, én pedig visszamentem a kikötőbe, hogy Velencébe utazzam. Az utolsó pillanatban azonban más-ként határoztam. A „Delila” még ott horgonyzott, fel-szálltam rá, hogy Athénbe menjek és elvégezzem a küldetésemet.

Öt nap múlva otthon voltam Velencében. Először a konzulátuson jelentkeztem, ahol elismerést kaptam diplo-máciai működésemért. Aztán hazasiettem, hogy átöljem és megcsókoljam az én kis feleségemet.

Másnap pedig bevallottam mindent töredezten. A feleségem csak mosolygott. Egy pillanatig sem hara-gudott.

— Az a fontos, hogy nem történt semmi bajod, — mondta nevetve és az ölembe bújt szerelmesen.

Megkértem, hogy édesanyjával együtt menjen el Curzolába. Keresse fel Mária hercegnőt és adja át neki a választomat, hogy újból csak azt üzenem neki: Nem ve-hetem feleségül.

Jókedvűen vállalkozott a kényes szerepre s anyjával együtt hajóra szállt. De Mária hercegnőt már nem talál-ták a curzolai hotelben, mert ez a szépséges teremtes akkor már az athéni fegyház egyik cellájának a foglya volt. Leleplezték, hogy veszedelmes kémnő, aki tikos dip-ломáciai iratok ellopásával kereste meg mérhetetlen kincseit.

És most már azt is megértettem, hogy mért vetette ki rám a hálóját. Tudta, hogy fontos iratokat viszek az athéni követségre. Szépségével és hazug szerelmével el akart szédíteni, hogy kifoszthasson és aztán kacagjon a gyöngöseségemen...

Elhallgatott. Egész sötét volt már a terasz, csak a cigaretták fénye csillogott, meg a szemek.

— Elmondtam életem egyetlen történetét, de csak maguknak mertem elmondani... És most feleljen öszin-tén, asszonyom! Ostobának tartja-e azt a férfit, aki me-nkül a felkinált szerelem elől?

— En nem... De jó lesz, ha az uramat is megkér-dezi, — felelte Elza és szerelmesen csókolta meg az urát, hogy ne tudjon válaszolni.

Keresztes Béla mosolygott.

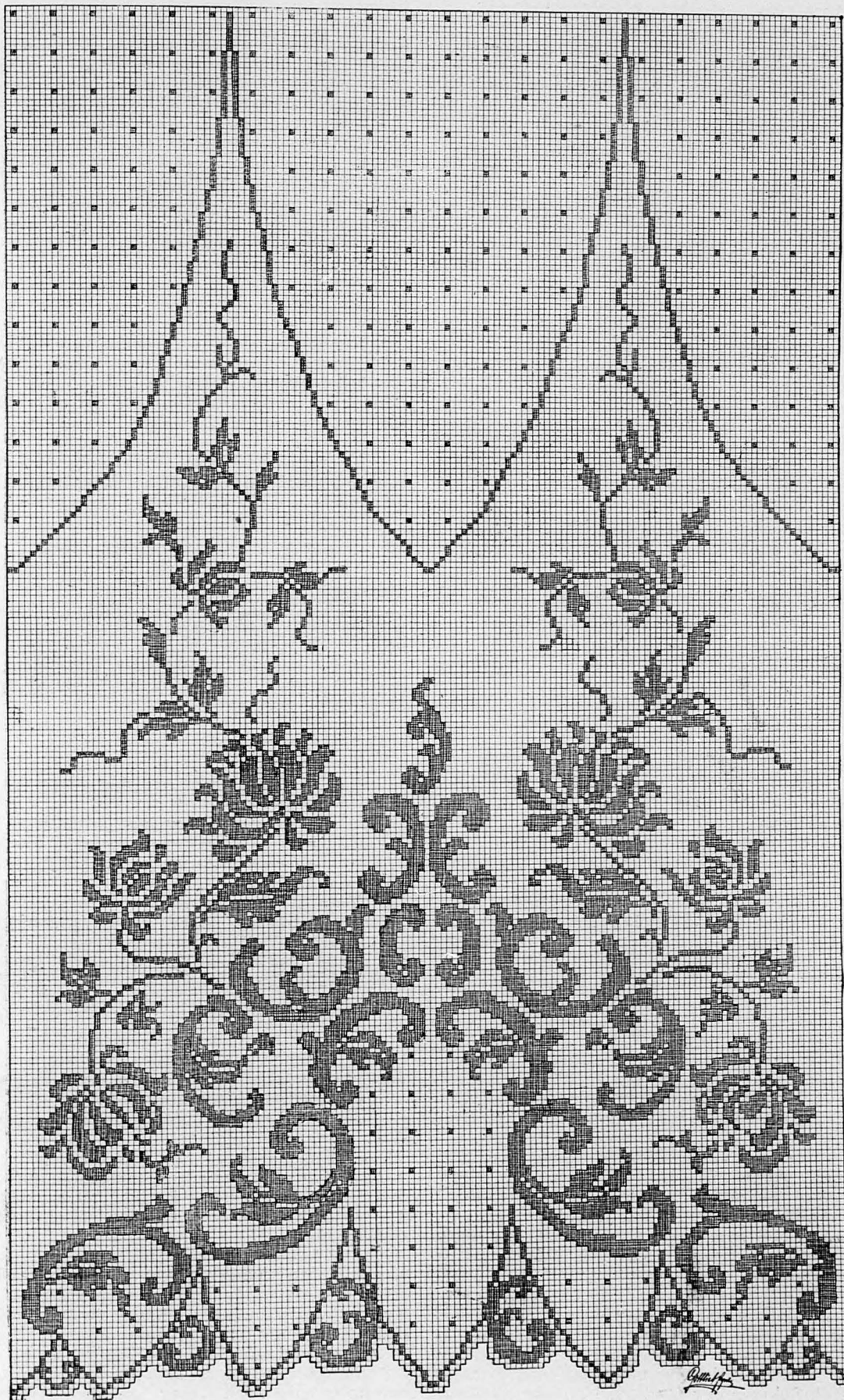
— Maga a legokosabb asszony, Elza!... Mert az okos asszony lecsókolja a férfi száját, hogy valahogy eszébe se juthasson, hogy vannak még más asszonyok is... akik tudnak csókolni. Igen, csókolni, mert ahhoz min-den asszony ért, de szeretni, megérteni és megbocsátani csak a feleség!

NŐI-, FÉRFI-, BABY- ÉS GYERMEK-

 FEHÉRNEMŰ
KELENGYÉK

VÁSZONÁRUK ÉS ASZTALNEMŰEK LEGOLCSÓBBAN
IV., Deák tér 3. szám **FENDRICH IMRÉNÉL** (Deák Ferencu. sarok)

Mikor egy autó összetörik

Írta: NÉMETHY TIHAMÉR

Beültem a gyorsvonat *nemdohányzó*-kocsijába. Nem azért, mintha nem volnék dohányos, de borzadok a dohányzó nők cigarettájától.

A legtöbb nő a cigarettáját is egyénivé igyekszik tenni. Beillatosítja parfümjével. Már pedig rettenetesebb szagot el sem tudok képzelni, mint az illatos cigarettafüstöt.

Ha valaki ezt nem tudja megérteni, próbálja meg és az illatos, ropogósra sült fiatal libapecsenyét öntse le orosz-kölnivizzel.

Most már, úgy-e, megértik a *nemdohányzó*k is, hogy mi az illatos cigarettafüstben a borzasztó.

Hát igen, beültem egy termes *nemdohányzó*ba. Körülnéztem.

Egy választékos ízléssel öltözött asszony ült a szomszédos ülésen. Pár apró csomag fölötte a hálóban.

A többi utas, nők, férfiak, mindennapi elsőosztályon utazók, akik fitogtatják, hogy sok a pénzük és az első öt percben közlik az ismeretlen útítarsaikkal, hogy az autójukon most külföldre ment a férjük, azért utaznak ilyen középkori lassúsággal.

Visszatért a tekintetem az én bájos ismeretlenemhez. Egy kis utazótáskát nyitott fel.

Ujságokat vett ki.

Valahogy melegség ömlött a szívembe. A Magyar Üriasszony Lapja példányai kerültek elő táskájából.

Az egyiket kinyitja, olvasni kezd.

Észre se vettem, hogy a vonat elindul és robog erdőn-mezőn keresztül. Mikor a legelső állomáson megáll egy percre, lovaglócsizmás, sportsapkás férfi ugrott fel a vonatra.

Első pillanatra láttam, hogy átmeneti viszonyban lévő huszártiszt.

Mikor belép a kocsiba, végigpillant a bentülőkön.

Felragyog az arca. Amint mozdulásra indul, lépésén érzem a szíve dobogását.

Megáll az én bájos ismeretlenem előtt, összeüti bokáját.

Meglepetten tekint rá az asszony, majd rózsaszín felhő színezi az arcát.

— Úgy-e, Ella, mindenkit gondolt, csak engem nem?

— Igaza van, Géza. Hiszen úgy tudtam, hogy Nyugat-Indiában él.

— Úgy van, öt évig éltem ott, tudja, mióta maga asszony lett. De nem bírtam tovább. Haza hozott az a nagy magyar betegség, — a honvágy. Meg azután még valami. Vágyódás valaki után.

— Hagyjuk ezt, Géza.

— Miért, még gondolni sem szabad magára?

— Magának szabad minden, de nekem még az se, jobban mondván én tudni se akarok arról, hogy van férfi az uramon kívül, aki gondolt reám. De persze, ezt nem érti meg maga, Géza.

— Megértem; ha más asszony mondaná, szeme közé nevetnék, de magáról tudom, hogy minden igaz, úgy igaz, ahogy mondja.

— Látja, Géza, ezért nagyon hálás vagyok magának, hogy az maradt, aki volt és nem vesztettem a becsüléséből, mikor Kálmánnak adtam a kezemet maga helyett.

— Nem változott semmi, Ella, minden úgy van, mint volt. Csak egyet nem értek, miért vesztettem el oly váratlan, érthetetlen módon a csatát és Kálmán lett a győztes.

— Megmondom, Géza. Maga is úgy tett, mint a legtöbb férfi. Gyöngédnek, jónak, gavallérnak mutatkozott velem mindig. De maga se tudja, úgy, mint a legtöbb férfi, hogy a nő a férfiban nem azt nézi mindig, ahogy vele szemben viselkedik, hanem másokkal való érintkezésekből is ítél. Sokszor egy életrevaló elhatározásában is ez a döntő.

— Nálam is így volt?

— Magánál is, Géza. Elmondom. A korszón mentünk hárman, maga, Kálmán, meg én. Nem tudom honnét, egy kis szurtos leányka toppant elénk, mintha hallanám a hangját: „szegény hadiárva vagyok, csekély segítséget kérek”. Egy pillanatra eliszonyodtam a szurtos csöppség felém nyújtott kezétől. És maga, a fényes egyenruhájú huszártiszt, csizmájának egy mozdulatával félre lökte az az útból a kis kéregetőt. Szegényke a földre esett. Riadtan kezdett sírni. Kálmán kapta föl a földről. Férfítól csodás gyöngédséggel és zsebéből egy csomag gerbeaud-t véve ki, a síró kis leány kezébe nyomta. Azután a fák között álló anyjának adta át. — Azt a cukrot adta oda, amit nekem szánt. Elfelejtett mindent a szenvedés láttán.

— Ezért volt minden?

— Igen, ezért, Géza. Az hadiárva volt és maga tényleges huszártiszt, ki védje a hadiárvét, ha nem maguk. Megért-e engem, Géza?

A férfi arcán sápadtan vibrált a zavart emlékezés.

Nemsokára megállt a vonat. Az asszony kiszállt, az állomáson egy férfi várta, a férje lehetett.

Mikor visszabólintott az induló vonatra az asszony, felnézett a férje is. Arcán megdöbbenést láttam, kalapját vontatva, tétozva emelte le, üdvözölve a továbbutazót.

Én is mentem tovább, előre. Csak témakönyvembe írtam bele azt a kis beszélgetést. Régen, a múlt évben történt!

*

Pár héttel ezelőtt Dunántúl jártam. Élveztem az autó röpülését, de a sofőr is, mert nem ott volt a szeme, ahol kellett volna, nekiment egy határkönek.

De ez nem olyan simán történt, mint ahogy leírom. Egy hatalmas lendülettel repültem ki az autóból, bele az útmenti friss szántásba.

Mikor kiköpködtem az édes hazaföldet, körültagatva magamat, meggyőződtem, hogy az óram üvegén kívül egyéb nem történt el.

A sofőrnek se lett nagyobb baja, hanem az autó az elkészült alaposan.

Egykedvűen néztem az események elé. Egyik cigarettát a másik után szívtam, míg végre nagy porolással közeledett egy autó.

Intenem se kellett. Megállt mellettünk.

Kölsönös bemutatkozás. Én mellé ültem az autóba, a sofőr a roncs mellett maradt, várva a segítséget, amit küldeni fogok.

Nemsokára egy kanadai nyárfákkal árnyékolt útra fordultunk be, egy szépen gondozott magángazdaságba. Amikor az autó megállt a kúria előtt, az erkélyen álló asszonyban felismertem a múlt évi bájos ismeretlenemet. De ezt csak az asztal mellett említettem neki.

Különös izgalom vett erőt rajta.

— Emlékszik rám?

— Emlékszem, még a beszélgetésükre is annyira, hogy el tudnám mondani, ha a szavakat nem is, de a gondolatmenetet teljesen, annyira az emlékezetembe vésődött.

— Mondja, kérem, nagyon kérem.

— Erre én is kíváncsi vagyok, — jelentette ki a férfi.

— Elmondhatom. Nem kellemetlen?

— Nem, nem, mindent, mindent, amire csak emlékszik, — sürgetett lázas izgalommal az asszony.

— Jól van, de csak azt mondom el, amire biztosan emlékszem.

...Budapesten szállt fel, a Magyar Üriasszonyok Lapját kezdte olvasni, mikor a következő állomáson felszállt egy civilruhás férfi, akit én átmeneti viszonyban lévő huszártisztnek gondoltam, beszélgetésükből meggyőződtem, hogy nem tévedtem sokat.

Azután elmeséltem szóról-szóra, amire emlékeztem.

Beszédemet csak az asszony halk bizonyítgató szava szakította meg néha, meg amikor a férjére tekintve mondta:

— Hallotta, édes?

Azután elkezdett a szeméből hullani a könny.

En néztem csodálkozva, nem értve az összefüggést.

Mikor befejeztem, zokogva felugrott, a kezemet elkapta és megcsókolta.

— Köszönöm, köszönöm! — azzal kinohant a szobából.

En zavartan, zúgó fejjel néztem utána. Majd a férjére siklott tekintetem, várva a magyarázatot.

Felállt, a kezét nyujtotta. Erősen, férfiasan szorította meg a kezemet, mint aki lelke minden gondolatát ki tudja fejezni egy gesztusával.

— Pajtás, te az Isten küldöttje vagy, egy család tisztá boldogságát adtad vissza. Gyere ki a verendára, majd elmondok mindent.

...Azon a bizonyos napon, mikor Ellát várva, őt Géza mellől láttam a vonatból kiszállani, meg voltam győződve, hogy az anyja azért sürgönyözte fel Ellát Pestre, mert haza érkezett Géza Nyugat-Indiából. Mert nagyon gazdag fiú léteire őt szerette volna vejenek. Nem hittem a véletlen találkozásnak, hiába bizonyígtatta Ella. Szegény asszony sokat szenvedett, de még én is. Éltünk azóta, mint két idegen. Téged, pajtás, az a jó Isten küldött. Látod, mire jó a határkő, amitől az autód összetört?

*

Nagyságos asszonyom, most pedig bocsánatát kell kérnem, hogy novellát írtam a megtörtént dolgokból. En ott elhallgattam nagy barátságomat a tollal, mikor a második napot töltve maguknál, ragyogó szemmel mondta:

— Istenem, ez oly csodás, az Isten keze munkája, igazán érdemes volna egy író tollára.

Lehet, hogy hivatottabb toll szebben megírta volna, gyönyörű orchidea-csokor lett volna belőle, míg az enyém egyszerű mezei virág-csokor. De, úgy-e, az is érték, ha hódolattal adják.

En azt a csókot, amit a kezemre kaptam, akartam meghálálni, mert az én kezemet asszony még nem csókolta meg és meg se csókolja soha.

Meg azt is be akartam bizonyítani, hogy a M. U. L. novellái nem mind költött dolgok, nagyon sok a való élet írása.

Úgy-e? Szívesen fogadja tőlem és nem haragszik érte?

Egy ujságíró naplójából

A legfinomabb és legelőkelőbb ember

A világ legfinomabb és legelőkelőbb emberével Tripoliszban találkoztam. Vérébeli szerecsen volt: lopótök fej, ébenfa fekete arc, az álla körül száraz fűpamacshoz hasonló ritkás és kússa szakáll, vékony, néhány szőrszállból álló bajusz. Ali ben Mohamednek hívták. És hivatására nézve idegenvezető volt.

Az első reggel megszólított, amikor a szállodámból kiléptem. Térdigérő kurta vászonnadrág volt rajta, térd alatt a lába teljesen meztelen volt. Felső testét habfehér ing fedte. A fején fekete fezt viselt.

— Jó reggelt, uram! — mondotta nagyon udvariasan és mélyen meghajolt hozzám. — Engedje meg, hogy följánljam a szolgálataimat. Idegenvezető vagyok és ha parancsolja, megmutatom önnek a várost. A kormányzósági palotát, amelyben régen a spanyol hódítók laktak. A régi bástyákat. Az ó-városrészt. Az elesett hősök emlékét. Sugh el Giumat, ahol minden pénteken vásárt tartanak a sivataglakók. Ma éppen péntek van, ha úgy parancsolja, mindjárt kimehetünk.

Nem szeretem az idegenvezetőket. Rendszerint a világ legunalmasabb emberei, akik egy betűvel sem tudnak többet, mint amennyi a Baedekerben benne van. Kénytelen vagyok végig hallgatni egy csomó olyan dolgot, amit úgyis tudok. És viszont: ha érdekelné valami, arról nem kaphatok tőlük felvilágosítást.

— Köszönöm! Nincsen szükségem önre, — feleltem.

Mohamed azonban továbbra is a sarkomban maradt. Megkérdezte, kellemesen utaztam-e a tengeren? Nem voltam-e beteg? Birom-e a vihart? Hogyan tetszik nekem Tripolisz?

— Nézze, barátom, — mondtam neki egy idő múlva — hiába vesztegeti az idejét. Nekem nincsen idegenvezetőre szükségem.

Mohamed egy kissé neheztelve nézett rám:

— Igen, uram. Ezt már kegyeskedett nekem megmondani. De talán nem vagyok terhére és megengedi, hogy elkísérjem oda, ahová elindult. Minden érdek nélkül. Csak éppen, hogy elbeszélgessünk egy kicsit. Hiszen ráérek, semmi dolgom.

— Ahogy parancsolja, signor Mohamed, — feleltem neki most már hasonló udvariassággal.

Éppen egy kávéházba igyekeztem. A kávéház terasza előtt, ahol fehér tropikus egyenruhába öltözött olasz tisztek itták a limonádéjukat, Mohamed elbúcsúzott tőlem. Kezet fogtunk. A történelmi hűség kedvéért meg kell állapítanom, hogy ő nyujtotta a kezét elsőnek. Szép, vékony csuklójú, hosszúkás ujjú, finom keze volt. Ha nem olyan fekete, megirigyelhette volna tőle bármelyik arisztokrata család elfinomodott sarja.

Ettől a pillanattól kezdve jó barátok voltunk. Másnap reggel Mohamed megint ott kuporodott a hotel előtt egy kövön. Amikor meglátott, fölugrott, köszönt:

— Jó reggelt, uram!

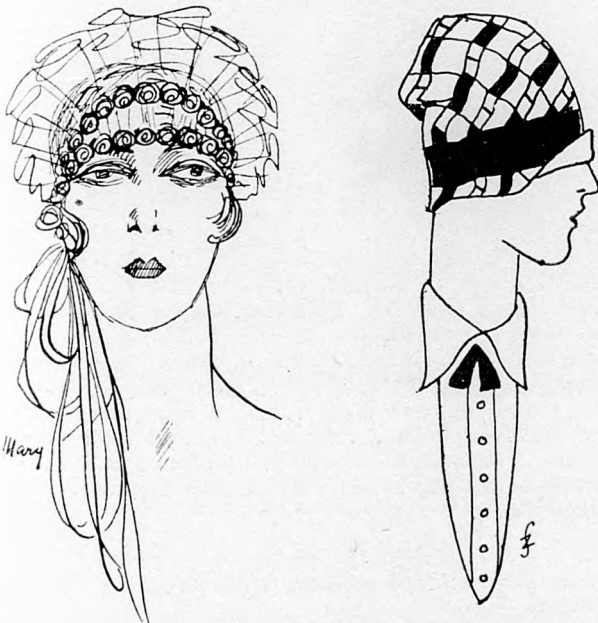
És mellém szegődött. A kezét nyujtotta. En természetesen elfogadtam. És meztlenül jött mellettem újra addig, amíg a célomhoz nem érkeztem. Megkérdezte, jól aludtam-e? Meg vagyok-e elégedve a szállodámmal? Megkérdezte, honnan jöttem, milyen nemzetiségű vagyok? És nagy meglepetésemre kijelentette:

— Budapest nagyon szép város. En jártam már ottan.

— Budapesten? — kérdeztem csodálkozva. — Hogy került maga oda, signor Mohamed?

— Németországban volt dolgom. Amikor hazafelé jöttem, kiszálltam Budapesten. Nagyon szép város.

„Németországban volt dolgom” — ezt úgy mondta, mintha nagy gyáros, vagy ültetvényes lenne itt az afrikai parton és minden esztendőben átrándulna a tenger tulsó partjára. Szerettem volna tudni ennek a meztlénbas koldusnak, aki nap-nap mellett reggeltől estig itt

üldögél a szálloda előtt az ucca kövén és lesi az idegent, mi dolga lehetett Németországban? Amikor azonban a Mohamed komoly, zárkózott, fekete arcára néztem, elnémult ajkamon a kérdés. Ugy éreztem, ezzel a finom és előkelő modorú, subickszintű gentlemannel szemben nem szabad indiszkrét kíváncsiságot elárulnom. Ha ő úgy látja jónak, hogy elhallgassa, miért járt Európában, bizonyára oka van rá. Nem szabad kitennem magamat annak, hogy kitérő választ adjon.

Néhány nap mulva mégis elkövettem egy olyan hibát, amivel okot adtam Mohamednek arra, hogy megröjön és rendreutasítson. Előző este az ágyamban Tripolisz óslakóiról olvastam, a berberekéről. Az a leírás, amit a berberekéről ebben a könyvben találtam, nagyon hasonlított Mohamedhez. Ahogy Tripolisz főuccáján jó egyetértésben egymás mellett bandukoltunk, hirtelen ezzel a kérdéssel fordultam hozzá:

— Mondja, signor Mohamed! Maga milyen törzsből származik? Berber vérből?

Mohamed megütödvé rám nézett, az arca elpirult.

— Nem! — felelte kurtán és mogorván.

Már kezdtem észrevenni, hogy valami hibát követtem el. Mohamed komoran, szótlanul ment egy pár lépést mellettem. Egyszerre megszólalt:

— Megengedi, uram, hogy egy megjegyzést tegyek?

— Parancsoljon, signor Mohamed!

— Én tudom, hogy ön nem akart engem megsérteni. De meg kell magyaráznom: ez a szó, hogy „berber” nálunk egyértelmű azzal, hogy pusztai csavargó, rabló, tolvaj, szedett-vedett gyülevész népség.

A mezítlás fekete ember zavarba hozott.

— Bocsásson meg nekem, signor Mohamed. Nem akartam megsérteni.

— Meg vagyok győződve róla, uram, — hagyta a szót helybe Mohamed. És a fejével bólintott hozzá.

— Én idegen vagyok itt és így nem tudhattam, hogy az sértő, amit mondok.

— Elhiszem, uram. De éppen azért, mert ön idegen és mert nem tudhatja, hogy ez a szó itt mit jelent, szükségesnek láttam, hogy kegyes engedelmével felvilágosítsam. Nehogy más alkalommal megbántson valakit, akit nem is akar megsérteni.

A nyájas olvasó pedig csalódik, ha azt hiszi, hogy ebben az itt visszaadott beszélgetésben mindazt, amit Mohamed mondott, én faragtam simára és kereken gördülékeny finomságra. Eppen ellenkezőleg. Mohameddel olaszul beszélgettem. (Beszélhettem volna vele németül, vagy franciául is, mert Mohamed ezt a két nyelvet is ismerte. Az olasz nyelvről tudvalevő, hogy különösen alkalmas az udvariassági formák kifejezésére. Az olasz ember normális, udvarias beszédmodora szó szerint magyarra átfordítva nekünk túlzott és émelygős affektálásnak tűnnek föl. Én tehát magyar nyelven vissza sem tudtam teljesen adni a mezítlás fekete gentlemann beszédének az előkelőségét. Finomabb és jobb modorú uriemberrel a világon sehol sem találkoztam, mint ez a Mohamed. És szeretném, ha a pesti emberek jó kilentized részét el lehetne hozzá küldeni, hogy a mezítlásbas szerencsétől tanuljanak modort és tisztességet.

Benda Jenő.

Magyar nagyasszonyok

Legendák nagyasszonya

A kolostor cellájának színes ablakán beszűrődő hajnali fény ott éri a tölgyfa íróállvány előtt és ott találja a borzongva érkező esti szürkület. Előtte az írott könyv, amelyet drága pénzen hozatott a tudós pap idegen országból és odaadta Ráskai Lea dömés apácának, hogy mások épülésére másolja le.

— Jobban dicséred az Istent ezzel a munkával, mint az, aki önmagát ostorozza, bőjtől és a templom hideg kövén térdelve százszor, ezerszer elmondja az Urat dicsőítő, könyörgő és bűnbánó imákat. Jobban dicséred az Istent azoknál, akik szenvedőket mennek vigasztalni a halál órájában, mert ezzel a munkáddal ezer, meg ezer léleknek nyitsz meg újabb forrást, melyből nehéz óráikban, vigasztaló reményt, a jó sors örömeiben pedig alázatos mérsékletet meríthetnek...

Igy szól a böcs és jámbor életű szerzetes, aki naphosszat a régi könyveket bujta, híres tudósoknak, egyházatyáknak latinnyelvű írásait emlékezet okából másolta és szentéletű mártírok szép legendáit írogatta.

Ráskai Lea arcán pedig kigyúltak a rózsák és fesszetegetni kezdte a díszes, aranyos kezdetüket. Belső tűz lángolt a lelkében, nagyszerű érzelmek lepték el agyát, amikor a könnyű lúdtollal végigszántott, gyöngybetüket rajzolva egymás végtében, a sárgásfehér pergamentlapon.

A tudós pap pedig mosolygó gyönyörűséggel szemlélte a munkát.

— Lea, te a századok nemes napszámosa vagy! Minden fény, amely belopózik ebbe a komor kolostorba, a te szép fejed körén fon glóriát. Hígyj nekem, Lea! E mulandó földi élet legnagyobb kincse: a jövőért dolgozni, amely nem a miénk, hanem a másoké. Karddá válik a toll a leggyöngébb kézben is, ha mesterileg forgatja és eljön az idő, amikor a daliás alakok testi erejükkel törpékké zsugorodnak, ha gyarló az elméjük, a törékeny testet pedig óriássá magasztosítja az elme fényessége...

*

Napról-napra, évről-évre forgatta Ráskai Lea szorgalmas keze a tollat.

Lassan teltek a pergament-lapok. Azok a lapok, amelyekre századok multával reáarakódnak a por, melyeken a betűk elmosódnak és mégis kegyelettel vesszük kezünkbe, mint beszélő tanuját a magyar multnak.

Amit lemásolt és részben önmaga írt ez a sápadt-arcú, nagyon szép domonkosrendi apáca: legendák hősnőinek egyszerű története csupán. Nem ragyog bennük merész képzelet, nem lángolnak hatalmas szenvedélyek, amelyek, mint a gyorsan terjedő méreg, elsorvasztják a testet és a lelket. De halhatatlan hit van bennük, amelynek gyökere egy az örök élet gyökerével és amely meg nem rendül még a halál félelmétől sem.

Hősökről szól merész röptű dala sok nagy költőnek. De a hősök a halál gondolatával oly ritkán tudnak megbékülni. Vergődve és görcsösen kapaszkodnak eláramló életük után. Csak élni, élni, mert hideg a sír és kétségbeesztő az elmúlás gondolata!

Mennyivel nagyobb hősök azok a mártírok, akikről írt Ráskai Lea, a komor kolostori cella magányában. Miközben pedig egymás mellé rózta a Margit-legenda gyöngybetűit, benépesült a cella azokkal, akiknek a történetét írta... És áhitatos szívvel hallgatta a szeráfok és cherubinok zenéjét, amely időtlen idők óta dicséri a világ Alkotóját...

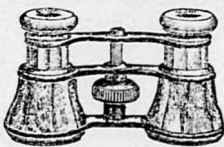
*

Jött az ősz lombtépő szelével, virághervasztó, hideg éjszakáival...

Ki tudja, hányadik ősz már, amióta Ráskai Lea a kolostorba költözött. Ezek között a komor falak között nem számolják úgy az évek mulását, mint kint a nagy-

CALDERONI és TSA

L Á T S Z E R É S Z E K
Budapest, V., Vörösmarty tér 1

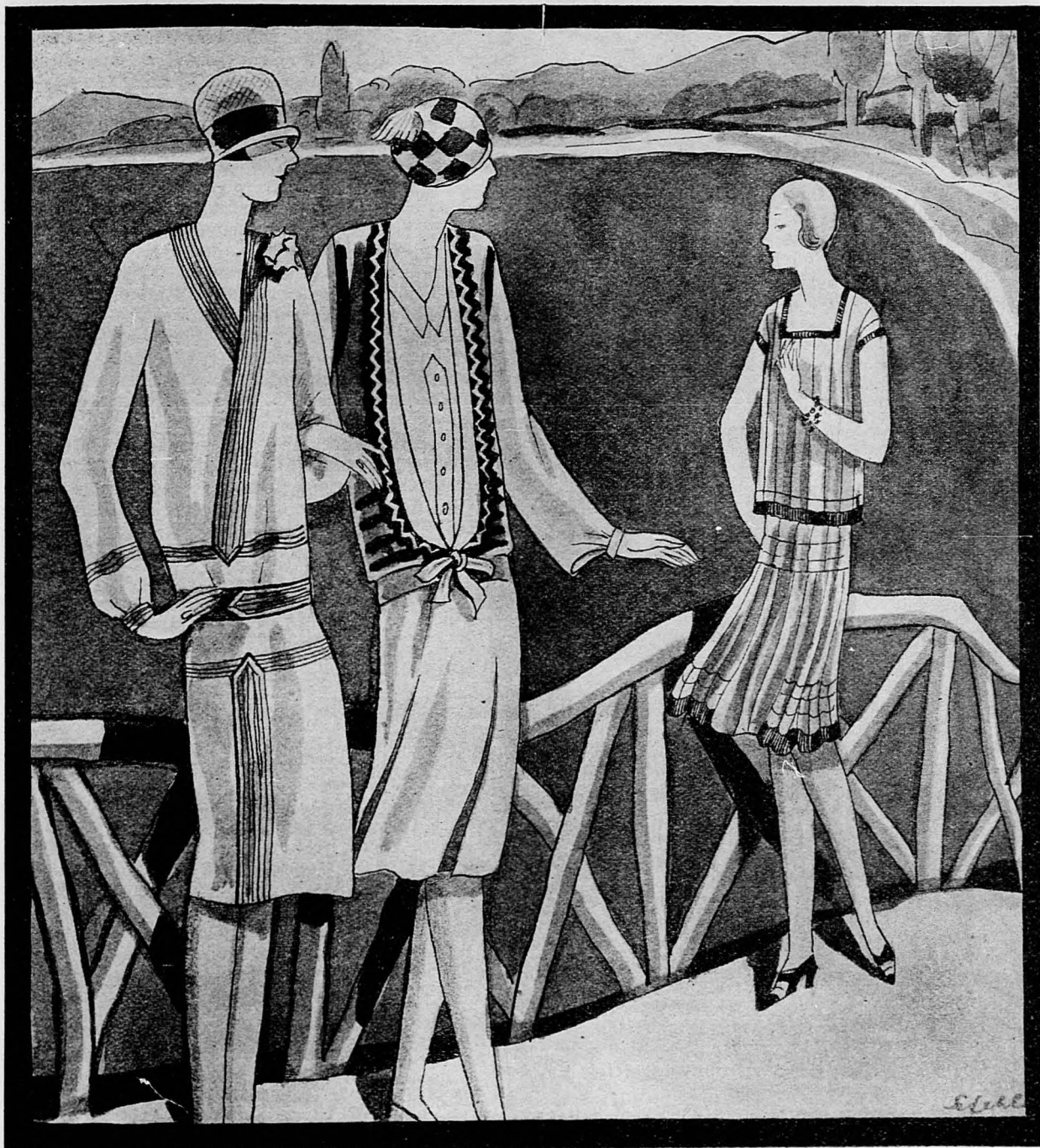
Látcsövek, szemüvegek, orrcsipesetek, Zeiss és Görz üvegekkel. Barometerek, hőmérők

világban. Ezüstszál nem rezzenti meg a hiúságot, amikor kezdi behavazni a haját, az első ránc nem vet árnyékot a lélekre, nincs csiszolt tükörlap, amely elárulja, nincs hízogó szó, amely észrevegye a szemek szépségét, a természet karcúságát, a mosoly édességét,

Ha a kolostor nyitva felejtett ablakán orvul besüvölt a hideg őszi szél, kioltja a méceszt...

Végigsimította arcát a halál kegyetlen keze és Ráskai Lea mosolyogva aludt el, örökre.

Künn, a kertben, haragos szél cibálta a fák lomb-

A fáról le hull egy levél... a fa tovább él és új levelet hajt tavasszal... Ki venné észre, hogy melyik mikor hullott le?

Egyszer le kell hullnia mindegyiknek...

*

Ráskai Lea arca is sorvadni kezdett, csak a szemében lángolt a régi, lelkes tűz.

Nem panaszkodott senkinek, hiszen nem fájt semmije. Érezte és hitte, hogy csöndes lesz az elmúlása.

jait. A kolostor kápolnájában pedig boldog szomorúsággal felecsendült az apácák kórusa:

— In paradisum deducant me angeli...

*

Egy névtelen hössel kevesebb van.

A kolostor rideg kriptájában virág sem nő.

De Ráskai Lea, domonkosrendi apáca, gyöngéd kezének finom vonásai hívebben őrzik halhatatlan emléket, mint aranybetűs, elporladó márványoszlop...

Egy haditengerész naplójából

Pillanatfelvételek az ezeregyj országából

Írta: JENOVAY JENŐ

A „Kaiserin Elisabeth” nevű osztrák-magyar hadihajó, mely Ferenc Ferdinánd trónörökösét vitte világkörüli útján, ezen utazása közben a Bengáli-öbölbe érve, a hinduk szent folyóján, a Gangeszen haladt India fővárosa — Kalkutta felé.

A Gangesz a torkolatnál oly széles, hogy egyik partjára sem lehet átlátni s ezért az irányt, amelyet a hajóknak követni kell, apró zászlócskákkal ellátott ú. n. bóják — a vízszínen úszó és a folyó medrének fenekéhez erősített és légmentesen elzárt kis vashordócskák — jelzik.

Nemsokára kis gözös tartott felénk, amely a révkalauzt hozta, akinek vezetésével aztán megindultunk a Gangesznek Hughli nevű ágán a szárazföld belsejében hatvan kilométerre fekvő Kalkutta felé. Menetközben egy matrő, a hajó külső parkányzatán állva, mérőónnal állandóan a folyó medrét mérte, amely a torkolattól Kalkuttáig 8—12 méter közt váltakozik.

Kis idő múlva előtűntek a partok. Mindkét oldalon magas füvel, bozóttal és cserjével benőtt síkságok terülnek el, a hirhedt, félelmetes dzsungelek, a bengáli tigrisek birodalma. Utunk itt-ott egy indus falu mellett vitt el. Hajónk előtt iszapszínű tömeg úszott, melyből moha és fű látszott kinőni. Valami villámsujtotta fatörzsnek néztük s kitértünk előle. Mikor hajókkal közelebb értünk, a fatörzsnek vélt tömeg kiemelkedett a vízből s aztán egészen elmerült. A fatörzsnek látszó iszapos tömeg egy hatalmas krokodilus volt, melyet alighanem sziesztájában zavart meg hajónk csavarának zakatolása. Ezek a félelmetes állatok valósággal patriarchális életet élnek, tisztelettel körülvéve a bennszülöttektől, akiknek vallása tiltja e szent állatok pusztítását. Ezt persze a krokodilusok bánják legkevésbé, amelyek ilyképpen hihetetlenül elszaporodnak a Gangesz iszapos vizében.

Délután a levegőben úszkáló sűrű füstgomolyok jelezték, hogy Kalkutta közelében vagyunk. Három óra lehetett, mikor hajónk közvetlenül a part mellett, egy díszes nagy park előtt kikötött. Miközben a kikötési munkálatok folytak, a Gangesznek piszkos-zavaros vizét nézegettük. Most újabb meglepetés várt ránk. A szennyes habokban meztelen hindu holttestek úsztak el mellettünk, melyek legtöbbször egy-egy hatalmas kondorkeselyű állt s csőrüket és karmaikat a hullába vájva, mohón rágszáltak a már felosztásnak indult hullák húsfoszlányain. A hinduk halottaikat legtöbbször elégetik, de gyakran egyszerűen csak a vízbe dobják és nem ismernek nagyobb boldogságot, mint a szent folyón úszni a túlvilág örömkertjeibe.

Előttünk, csekély távolságra a hajónktól, több nyitott hullaégető csarnok állt egy magaslaton. A halottat máglyára teszik és miután a hulla porrá égett, a hamut a folyóba szórják. Hullá- és dögszaggal teli itt mindenütt a levegő.

Ilyképpen az előttünk levő kilátás nem a legkellemesebbnek volt mondható, de nem sokkal barátságosabb volt a hátulsó szomszédságunk sem. Hajónk mögött ugyanis a part mentén hosszú sorban több uszályhajó állt, rajta zöld zsalugáteres, barakkszerű építményekkel. Ezek a hajók, mint később megtudtuk, úszó kórházak voltak, fertőzöttek számára.

Közvetlenül mellettünk a partról kis tutajszerű fahíd nyult a folyóba. Feltűnt nekünk, hogy azon a kis tutajon minden este, röviddel napnyugta előtt, egy öreg, őszszakállas hindu jelent meg és miután a magával hozott és kiterített rongyos kis szőnyegen térdel-állva elvégezte esti imáját, fiatalokból és vénemből álló bennszülött-csoport vette őt körül és figyelemmel hallgatták előadását. Mint utóbb megtudtuk, az öreg hindu

valamikor híres mesemondó volt és regélését meghallgatni jöttek el nap-nap után a bennszülöttek. A káprázatos ezeregyjszaka meséinek színpompás történetei és hősi alakjai keltek ilyenkor életre az öreg hindu színes elbeszéléseiben.

A mesemondás Indiában valamikor népszerű és jól megismert foglalkozás volt. Ezt a régi mesterséget, úgy látszik, már csak ez az öreg hindu űzte, aki összeasztott múmiaszerű arcával, hosszú ősz szakállával és nagy, piszkos-fehér turbánjával maga is úgy festett, mint egy ittfelejtett maradványa a napkeleti regevilágnak.

Egyik este a kis tutajon elmaradt az... „előadás”. Megszokott gazdája, napos vendége nem jött el s az odaszeglett bennszülött „törzsközönség” hadonászva, éktelen zsvajgás közt találgatta az okát az öreg mesemondó elmaradásának.

Másnap — szokás szerint — a kora délutáni órákban a városba indultam. Utamat ilyenkor, némi kerülővel, a hullaégető csarnokok dombjai felé vettem s onnan kanyarodtam le a városba. Nem állhattam meg ugyanis, hogy ahányszor csak alkalmam nyílt, a lét-és nemlétnék, az emberi mulandóságnak tanuja ne legyenek. A hulláktól egyébként „népes” csarnokok ezúttal tántogtak az ürességtől és mindössze csak két másvilági utas máglyái voltak elfoglalva, amelynek egyike körül síró-rívó bennszülött tömeg szorongott, egymást lökdösvé.

Felszólításomra az egyik máglyaőr felemelte a piszkos leplet ama hulláról, amelyet a bennszülöttek álltak körül. Megismertem. Az öreg mesemondó hindu volt, aki immár maga is a regék birodalmába költözött. Röviddel ezután meggyújtották az öreg alatt a máglyát, majd félórára rá, mikor a hulla sercegve teljesen elégett, a kihűlt hamut egy szurtos zacskóba rakva, beleszórták a Gangeszbe, amelynek hullámain aztán megindult az öreg mesemondó földi porhüvelyé a szent folyón a boldog túlvilágba... Ábrahám ölébe.

Biztatás

— Egy csüggedt apának —

Pajtás, ne hullasd égő könnyedet,
Ne bodrozd fel a csendes tó vizét.
Lapozd előlről életkönyvedet
S töröld le szádnak régi rossz ízét.
— Bírod még, Pajtás, messze mért sietsz?
Batyuddal hogyha összeesnél,
A rózsakerttel, mondd, mi lesz?

Pajtás, batyudnak súlya hogyha nagy,
Ne öld meg kedved mégse ily korán!
Önönmagadnak szorgos szúja vagy
S csüggedt játékos élet-tombolán.
— Ne csüggedj, Pajtás, messze mért sietsz?
Batyuddal hogyha összeesnél,
Három fiaddal, mondd, mi lesz?

Pajtás, a csüggedésed fáj nekem!
S ki tudja, fáj egy jó asszonynak is?
Bíznod kell! Szíved erős vár legyen,
És áld helyed, ha ostromolnak is!
— Ne könnyezz, Pajtás. Messze mért sietsz?
Batyuddal hogyha összeesnél,
Jó asszonyoddal, mondd, mi lesz?

Pajtás! A szenvedés szül új Napot,
S a tél után jó csókos kikelet.
Magyar vagy, állj fel s szórd az új magot.
A holnap — nézd csak — néked integet.
— Pajtás, magyar vagy, higgy még, el ne ess!
A boldogságért újabb harcra fel!
S ha egyszer győzol: Pajtás, emlegess!

MÓRA LASZLÓ

KOMÉDIA

„Enyves kis kacsók“

Válasz egy asszonyi írásra

Jelige: Enyém—Tied—Öve

Asszonyom!

„Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg...” Én csak egy kis — majdnem súlytalan — kavicsot röppentettem ki a gumipuskámból s mint a csintalan fiú, elképedve látom, hova pottyant a kavics és micsoda nagy dolgokat művelt. Egy csöndes kék tó vizébe hullott bizony az én kavicsom és alaposan felborzolta a szunnyadó felületet. Hullámok fodrozódnak, gyűrűznek, egyik a másikra toldódik, s ha nem is forgattam fel fenekestől a tó vizét, de egy kis mozgásra serkentette, egy kis életre lendítette az „enyves kis kacsók”-ról való beszéd. Ez a tó, amiről képletesen szoltam: a női lélek, a mindennél mélyebb és veszélyesebb, de azt is mondhatnám: a mindennél megnyugtatóbb és biztonságosabb. Boldog vagyok, amikor azt látom, hogy egy férfi-írót maguk a nők támogatnak, kalauzolnak azon a meredek úton, amely a női lélek rejtelmeihez vezet, hogy az ő maguk-ismerete ad nekem kulcsot némely titok megfejtéséhez. Mert én Tamás vagyok abban, amit egy híres francia írót mondott, hogy nincs az a nő, aki annyira ismerné a női lelket, az asszonyi természetet, mint az élesszemű, biztosítéletű, szellemes és okos művész. Hiszen minél nagyobb művész valaki, annál szuggesztívebben viszi bele a világ és élet szemléletébe a maga kivételes szellemét, lelkületét, szóval a tehetségét. Meg aztán: mi nem tartjuk magunkat olyan nagy legényeknek, Asszonyom, s így hajlandók vagyunk önöket elfogadni munkatársak gyanánt.

Ezek után vegyük sorra a „Magyar Uriasszonyok Lapja” júniusi elseji számában közölt levelének egyes pontjait. Természetesen csak azokra a kitételekre válaszolok, amelyek ellenvetést tartalmaznak.

Ön, Asszonyom, közönséges tolvajnak minősíti a finom üzletben csipkét lopó nő és sötét zárkára, kenyéren és vízen való bójtra ítéli. Mert ha — szerintem — a nő gyermek, akkor — Ön szerint — úgy kell büntetni, mint a gyermeket. Csak — mondja Ön — ne történjék ez feltűnően, a lapok ne szellőztessék a hozzátartozókra való tekintettel stb. Először is: titokban büntetni nem lehet. A világon mindenütt nyilvános a bűnyügek tárgyalása, mert a nyilvánosság egyik fontos biztosítója az igazságos bíraskodásnak. De ettől eltekintve, tudjuk, hogy minden emberi bűn a bűnöst környező társadalom szemszögéből ítélendő meg. Az ember a társadalom függvénye és soha meg nem lehetne érteni az ember erényeit és bűneit a társadalom ismerete nélkül. El tudom képzelni, — s bizonyára Ön is, Asszonyom — hogy az a csipkétolvaj nő minden egyéb vonatkozásban korrekt, kifogástalan, sőt lehet igen jó feleség és családanya is. „Csak” ráéhezett a csipkére. Tehát: megbotlott. Botlásért nem volna szívem egy jól nevelt, művelt teremtést a közönséges bűnözővel egy kalap alá venni. A botlást meg kell bocsátani. Ha ismétlődik, jöjjön a fenyítés, ha nem is mingyárt a börtön. Ezt a büntetést elsősorban a nő „fegyelmi hatóságára”, a szülőkre vagy a férjre kell bízni. És ha ez sem segít, igen, akkor jöhet az Ön sötét zárkája.

Arra az álláspontjára, hogy a nők nem követelnek a maguk számára elnézést, hogy bánjanak velük a férfiakkal egyformán, mert hiszen a nő is öntudatos lény és ép úgy megvan az erkölcsi felfogása, mint a férfinak, teljes hódolattal ez a válaszom: A nő — alkatánál, hivatásánál, életformáinál fogva — több figyelemre szorul embertársai részéről, mint a férfi. A nőt nemcsak a durva munkától, de a durva lelki behatástól is távol kell tartani. Civilizált társadalmakban nem is végez a nő alantás, fúrasztó testimunkát. Csak a félvad ember kergeti ki asszonyját a hózivatarba, míg ő maga kényelmesen terpeszkedik a vityillójában. A kultúrált társadalmak asszonykíméletéből logikusan következik a több elnézés a nővel

szemben. Higgye meg, Asszonyom, nem deklasszifikáló, nem megalázó ez. A nő, bármilyen öntudatos, fejlett erkölcsi érzékű és műveltségű, az élet bizonyos viszonylataiban nem állítható egy sorba a férfiakkal a teljesítőképesség és a felelősség szempontjából. Mert a nő így van teremtve. Nem mondom, hogy gyengébb, de gyengédebb, nem mondom, hogy logikátlan, de más logikája van, mint a férfiaknak. (Mellesleg szólva: nagyon sokszor ez a különbség teszi oly kellemesen fűszeressé a két nem egymáshoz való viszonyát.)

Hogy a nő azért imádja a drágakövet, a prémet, a selymet, mert rövidebb a „női” élete? Lehet. Erre nem gondoltam. De akkor miért cicomázzák fel magukat az öreg (nem öregedő) asszonyok annyi briliánssal, gyöngy-sorral, bársonnyal, selyemmel? Itt valami bibi van, Asszonyom. Én mégis csak az atavisztikus elmélet szöszlője vagyok: a nő minden időben, mindig szerette a csillogást. (Ebben persze száz meg száz fokozat van.) A nőnek ezt a pompaszeretetét nem szabad elítélni. Tudni kell, hogy maguk a férfiak követelték meg, hogy a nő csinósítsa, ékesítse magát, — ebből természetesen verseny támadt és nem is annyira a nők, mint inkább a férfiak vetélkednek, hogy ki tudja szebben öltöztetni, feldíszíteni, szép lakással és kényelem egyéb eszközeivel kiszolgálni az ő választottját. Ezen a ponton tehát a nő és férfi egyformán kell hogy viselje a felelősséget. Ön is lelkesedik a szépért, gyönyörködik a művészet remekeiben, akár egy szép asszony alakján, akár egy szép lakásban látja őket, — mi is gyönyörködünk, férfiak, mert kell nekünk az élet sok-sok dekorációja, amely elkárpitozza egy kissé előlünk a mindig kijózanító valóságot.

Abban tökéletesen megegyezhetünk, hogy nem külön a nőt és a férfit, hanem az embert kellene jobba tenni. Ön anya, Önnek tapasztalatai vannak. De nem szabad, hogy a saját gazdag lelkének a mértékével mérje föl az átlag-lelkeket. Istenem, micsoda rettentő energiák pusztultak már el abban a nehéz harcban, hogy az emberek megjavuljanak! A megváltott emberiséget hányszor kellene még megváltani, amíg eredendő bűneitől és hibáitól megszabadul! Hogy minden magyar asszony olyan fenkölt legyen erényben, olyan lelkes az élet nagy feladatainak elvégzésében és olyan okos és talpraesett, mint Ön, Asszonyom, a vitatkozásban, ezt kívánja hódoló híve:

Eugenius.

A társaságból

Halló!... Engedje meg. nagyságos asszonyom, hogy elmondjam egy híres pesti író éjszakai kalandját. A pesti író egyedül ballagott hazafelé hajnal tájban egy elhagyott uccán. Egyszerre csak elébe ugrott egy sötét alak és követelte, hogy adja oda a kabátját. Az író azonban feltalálta magát és így szólt az utonállóhoz:

— Nesze, testvér. Vedd el tőlem, ha van hozzá szíved. Egy órával ezelőtt húztam le én is egy gazdag pasiról. De neked adom, ha ragaszkodol hozzá!

Az utonálló elszégyelte magát és felébredt benne a betyárbeccsület.

— Ha te is úgy loptad, testvér, akkor nálad hagyom. Tudom én, hogy mivel tartozom kollégámmal szemben!...

Az utonálló gyorsan elődalgott, az író pedig nyugodtan folytatta útját.

Örömmel közlöm, nagyságos asszonyom, hogy előfizetőink megfogadták jóakarató figyelmeztetésemet. Schubert Vilma, kedves előfizetőnket eljegyezte Bálint József, Saliste-ről, Döbrentey Erzsébet, kedves előfizetőnket pedig férjhez ment Tremkó Györgyhöz, Tárnokon.

Fájdalmas szívvel jelentem, hogy Pataky Emilnének, a Magyar Háziasszonyok Szövetsége kultúrdelületánjai agilis rendező elnöknőjének köztiszteletben álló férje június 2-án az Urban csöndesen elhunyt.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kőbányai csoportja a régi sörház helyiségeiben pompásan sikerült műsoros estélyt rendezett. Impozáns külső keretek közt zajlott le az övönök kongresszusa, amelynek fénypontja a gróf Károlyi csurgói parkjában rendezett nagyszerű tavaszi ünnepély volt. Ezúton mondunk köszönetet azért a kedves megemlékezésért, amelyet Károlyi József grófné, Károlyi József gróf, Héjj Erzsike és halacsai Morvay Emmi küldtek nekünk, ha már elfoglaltságunk megakadályozott abban, hogy az aranyos grófné vendégszeretetét élvezhessük.

Közéleti kiválóságaink személyi hírei közül talán a következők fogják érdekelni Nagyságos Asszonyomat: Walko Lajos külügyminiszter egy hónapi szabadságra utazott. Buttler Wright, az Északamerikai Egyesült Államok új budapesti követe Budapestre érkezett. Vitéz Fábry Dániel őrnagyot, József főherceg szárnysegédét, közgazdasági doktorra avatták a budapesti egyetemen. Berzeviczy Albert tiszteletére Becker porosz kultuszminiszter impozáns diner-t adott Berlinben. Komáromi Térfy Gyuláné, naphegyi villájában, az Emericana Adalbertinum menzája javára több ezer eredményező garden-partyt rendezett, amelyen Bud Jánosné, Térfy Béla nyugalmazott miniszter, Séthy Antal, Andor Endre államtitkárok, Szeszlér Hugó főkapitányhelyettes és közéletünk számos más kiválósága vett részt.

Előfizetőink nyaralásáról a következőkben számolok be: Szenes Ferencné Balatonzamárdiban, Rusznák Aladárné Lassnitzhőhe-n, Stájerországban, dr. Lupkovicz Györgyné Nyíregyházán, Korilly Lászlóné Somoskőújfalun, özv. Heinrich Ferencné budakeszi nyaralójában, özv. Lantos Károlyné Rákoshegyen, Mambriny Béláné a svábhegyi nyaralójában, Pázmándy Irén Balatonlélén, dr. Bartók Ferencné Balatonszemesen, Róder Annuska Harkányfürdőn, dr. Demjén Gézané Alsógödön, Nagy Zoltánné Lussinpiccolón, Heller Hugóné Bakonyszombat helyen és özv. Knöpl Józsefné Sümegeen élvezik a nyaralás boldogságát, de ott is türelmetlenül várják kedves lapjukat, amely egy hű barát pontosságával jelenik meg, hogy még kellemesebbé tegye szórakozásaikat.

Fel kell hívnom Nagyságom Asszonyom figyelmét arra a három szenzációs könyvre, amely most jelent meg a Légrády nyomda és könyvkiadó r.-t. kiadásában. Kettő közülük regény: P. N. Krasnov „Isten számolója“ és Sven Elvestad: „A titkos szobák“ című nagyszerű alkotása, amelyek kitűnő magyar fordításban jelentek meg. A harmadik Hajdu István: „Milyen volt az a mi régi hadseregünk?“ című kedves anekdotagyűjteménye. Ha nyaralásra kellemes olvasmányokat akar, akkor ezeknél jobbat és alkalmasabbat nem ajánlhatok. Különösen az utóbbinál. Eppen ezért ebből a kedves könyvből mutatoba elmondom az egyik derüs történetet. Hangsúlyozom, hogy még ezer ilyen akad benne.

Hát úgy történt, méltóztatik tudni, hogy amikor még Budatinban honvédség volt, nagyban gyakorolták ott az őrszolgálatot. Alkonyat után minden élőlényt meg kellett az őrnek állítani és eligazítani, még a tiszt urakat is. Új zászlóaljparancsnok került Budatinba, akinek sehogysem tetszett az, hogy mikor ő vacsora után a kocsmából hazasétál, az őr megállítgatja. Parancsba adta tehát, hogy miután ő amúgy is lámpással jár este az uccán, minden honvéd megismerheti. Ennéljogva őt ezután megállítani nem szabad. Egy szép holdvilágos estén azonban lámpás nélkül ment az őrnagy hazafelé. A laktanya közelében hatalmas: Állj! ki vagy?! — kiáltással meresztí felé a tót baka szuronyos puskáját.

— Számár!... Hát nem látod, hogy ki vagyok? Én vagyok, az őrnagy!

— Frászt vagy te őrnagy, — feleli a jól beiskolázott honvéd. — Az őrnagy úrnak lámpása van. Hátrárc! Indulj!

És az őrnagy úrnak vissza kellett menni a lámpásért. Mikor aztán az őrhöz ért a lámpásával, az őr nem állította meg, csak ennyit mondott neki:

— No, mozd mar vagy ernagy!...

De most már hódolattal csókolom a kezét, nagyságos asszonyom!

Törvény

Kihamvad egykor lángja hő szívemnek,
Kialszik egykor minden szenvedély,
Izzó virágok szomjan leperegnek,
Kelő hajnalra jó fekete éj.
Ha minden vágyam egyszer elviharzott,
Ha végsőt lobban földi mécesem,
Ha már kivívtam minden lelki harcot,
Csak akkor nyugszom boldog-édesen.

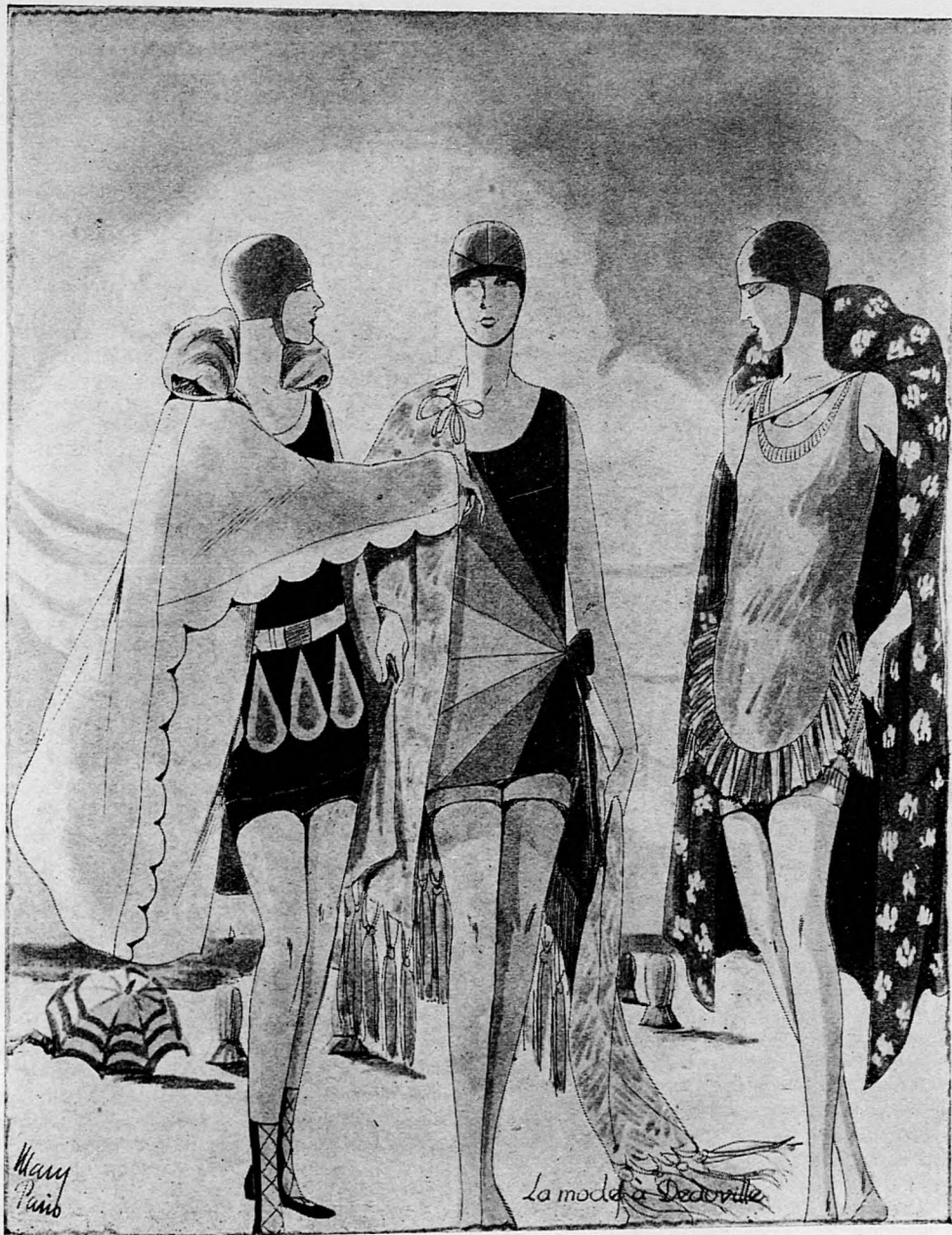
De most tüzrózsák nyílnak a szívemben,
Parancsolóm a természet szava,
S te itt vagy, itt, s én halk sóhajba rezgem,
Mi volt legszentebb álmom valaha.
Ne mérd fősvényen kincsét a gyönyörnek,
Az ifjúság úgy ifjú, ha merész!
Ne várd, míg orvul éveinkre törnek
A böles hatalmak: kor, idő, meg ész.

A boldogságért küszködések árán
Kell a végzettel pörbe szállani;
Csak úgy ragyog fel színpompás szívérvány,
Ha kivívják a lég harcossai.
A szerelemnek boldogsága véstes,
De boldogít, ha nyert csatája van;
Szűz bódulat, mit lelked akkor érez,
És fojtó mámor, mely határtalan.

Lásd, úgyis széthull annyi büszke álmunk,
Tűnő káprázat lesz, mi üdvöt ad.
S ha egyszer el kell tán örökre válnunk,
Majd fölled-e ifjúságodat?
Most átöllelek, de ki tudja, holnap
Kihez sodor egy rontó zivatar?...
A szívek meddón hiába dacolnak, —
Így szól a sors, és törvény, mit akar.

Molnár Jenő.

Kézimunka

Rovatvezető, tervező és szállító *Gottlieb Gyula* kézimunka-specialista-iparművész, IV., Petőfi Sándor ucca 17., II. 12. Telefon: Teréz 103—30.

I. Minden szobába alkalmazható sztór rajzát mutatjuk be kedves olvasóinknak, 150/260 m méretben, francia tussorból, richelieu himzéssel, filé motívumokkal és klöpli betéttel állítva elő.

Előrajzolva elsőrendű francia tussorra, motívum és betét nélkül . . . . . P 28
Teljesen készen, mosva, vasalva . . . . . „ 145
Szűrt sablonja . . . . . „ 10
(Megrendelési szám: 217.)

II. Rece (filé) sztór, horgolásra is alkalmas, 1 cm nagyságú 150/200 lyukkal, vastag cérnából készül. Ezen méret egy normális nagyságú ablak méretének felel meg. Nagyobb méretnél a szélesség és hossz méret elosztandó 150-el, illetve 260-al s ezen osztás eredményéből a lyuk nagyságát kapjuk.

Teljesen készen 150/260 méretben, filé vagy horgolt kivitelben, ecru színben . P 140
Nagyított rajza . . . . . „ 3

Pesti premierek

A teljes „Faust” — „Borcsa Amerikában” — „Édenkert”

Goethe „Faust”-ja — akinél hűresebb, népszerűbb és több változatban feldolgozott alakja kevés van a világirodalomnak — tulajdonképpen hiteles adatokkal és egykori feljegyzésekkel igazolható történeti személy. Faust, akit akkor még Georg-nak hívtak és csak később kapta a Johannes keresztnévet, a XV. század végén és a XVI. század elején élt Dél-Németországban. Afféle garabonciás diák volt, szélhámós és tudós egyszemélyben. A krakkói egyetemen mágiát tanult, Heidelbergben pedig teológiát. Élethistóriájában bizonyos démoni elemek is feltalálhatók és így vált kiinduló pontjává egy irodalmi mondaképződésnek, amelyben antik, zsidó, őskeresztény és középkori elemek vegyülnek össze az új történelmi anyaggal. Olthatatlan élet- és tudásszomja viszi rá, hogy lelki üdvössége árán huszonnégy évre szerződjék a sátánnal. Az örökkévalóság utáni vágya a csillagok közé kergeti, a renaissance szépség utáni szerelme pedig hatalmas lángra gyújtja szívét és összesodorja a legszebb görög asszonnyal: Helénával.

Ez a monda szivárgott át Marlowe közvetítésével a XVII. század bábjátékaiba és ebből lett Goethe örökéletű „Faust”-ja. Első feldolgozásában Goethe magasabbrendűsége, tudásszomja és hódításvágya csak az erotikum területére szorítkozik és Gretchen tragédiája mellett egyelőre háttérben marad a tulajdonképpeni fausti gondolat. A későbbi átdolgozásban Faust szubjektív problémája egyetemesen emberivé válik és Gretchen már csak szerencsétlen áldozat lesz, akinek tragikus sorsa előkészíti a drámai megváltást. A befejezett első rész már az eljövendő megváltás misztériumának fényében ragyog. A prologusban megszólal a szférák zenéje, megnyílik a pokol és az isteni beleavatkozás előre eldönti Faust sorsát, amely így már szimbóluma lesz a megváltás gondolatának. A második részben Faust békét köt a természet és a társadalom törvényeivel. Faust visszatér a természet őserőihöz és antik mitológia Walpurgis-éjszakájában, aztán Faust és Heléna nászában kiműlik a másik emberi gyöngeség: az érzéki vágy és a szépségimádás. Most már harc és küzdelem nélkül folytathatja munkáját a Meister fokon, amely előtt már Mephisto kritikája is hallgatásra kényszerül. A „Faust” második része misztériummá magasztosul és a tulajdonképpeni dráma csak Faust holtteste fölött újul ki, Mephisto és az angyalok harcában. Faust felépítése véget ér, Mephisto elveszi az Úrral kötött fogadását és Faust megváltása Dante misztikus paradicsomában megdicsőül.

Ez Goethe halhatatlan drámai költeménye, amely minden inkább, csak nem dráma. Maga Goethe sem annak írta. Az első részben még csak megtaláljuk azt a drámai magot, amely a színpad hangos beszédével is le tudja kötni és érdekelni tudja a hallgatót. A második rész azonban a gondolatok és szimbólumok olyan zivatartól záporozza a közönség fülébe, amellettt annyira magasrendű és szinte teljesen akciótlan misztérium, hogy lehetetlen követnünk a szavak szárnyalását, amint a színész ajkáról elhangzanak és eltűnnek a légüres eszmei térben. Nem is beszélve arról, hogy a két rész együtt és egymás mellett olyan gigászi piramis, hogy még Hevesi Sándor jóakarata, de erőszakos rövidítése után is annyira megfekszi agyunkat és minden idegszálunkat, hogy képtelenek vagyunk követni a fenséges goethei lendületet, amely a végtelennel és az örökkévalósággal kacérkodik.

Elismerjük Hevesi Sándor tiszteletreméltó ambícióját, de mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy úgy hagytuk el a színházat, — az öt és félórás produkció után — mintha fejbeközlöttünk volna. A színészek — Abonyi Géza, Palágyi Lajos, Várady Aranka, Cs. Aczél Ilona és a többiek — heroikus erőlködését a legteljesebb mértékben méltányoljuk, de már a harmadik félórában befáradtunk a színpadi hieroglifák megfejtésébe és

szép csöndesen megadtuk magunkat a sorsunknak. Talán az erőszakos rövidítések is okai voltak ennek, de — és ezért bocsásunk meg nekünk Hevesi Sándor — fáradtan néztük a színészek buzgólkodását és az elhangzott gyönyörű mondatokból úgyszólván semmit sem értettünk.

Az egész előadásból a következő tanulságot sikerült levonnunk: a „Faust” mégis csak súlyosabb, mélyebb és nagyszerűbb drámai költemény, semhogy a két rész együtt, egymás után meg ne haladja a közönség felverő- és befogadóképességét. Nem is beszélve arról, hogy Goethe „Faust”-ja nem alkalmas színpadi előadásra. Ezekben a ragyogó versekben a gondolat-szimbólumokon és a misztikus mellékértelmeken van a hangsúly. Némelyik sorát háromszor-négyszer is el kell olvasnunk, hogy igazi értelmébe be tudjunk hatolni. Az eleven beszéd gyorsasága és elhalása pedig ezt lehetetlenné teszi.

De azért így is elismerés illeti meg Hevesi Sándort, ha tulságosan merész, szinte emberfölötti kísérlete kudarcra is végződött. Még mindig szebb, ha nagyszerű goethei feladatokra pazarolja tudását és képességeit, mintha beéri azzal, — pedig ezt is meg szokta tenni — hogy egyszerűen egy „nyul”-at akar kiugratni a „bokorból”.

*

A budai Horváth-kert hársai között is kezdetét vette a Fővárosi Nyári Színház főszezonja és az igazgatóság az „isteni diva”, azazhogy Fedák Sári felléptetésével kedveskedett közönségének. Ebből az alkalomból egy hat képből álló, úgynevezett „testhezálló” énekes darabot íratott Emőd Tamással és Török Rezsővel. Ebből a munkából természetesen Fedák Sári színdarabfabrikáló sokoldalúsága is kivette a maga részét.

Az efféle alkotások nem követelnek a maguk számára komoly értékelést. A művésznő testére szabott színjáték lehetetlenné teszi az író fantáziájának és alkotóerejének azt a lendületét, amely nélkül maradóbb értékű mű meg nem születethetik. Csak a külsőségek jöhetnek számításba és az, hogy az illető művésznő mit tud a legjobban, mit szeret a legfőképpen és miféle látszólagos új oldalával akarja blöffölni a közönséget. Emődnek és Töröknek szerepet kellett írniok Fedák Sári részére, amelyet ez a szeszélyes művésznő méltónak tart sajátmagához, mert másként nem hajlandó eljárni. Az pedig csak természetes, hogy az ilyen írói kompromisszum, sőt tökéletes megalkuvás súlyos bilincset rak a tollra és lehetetlenné teszi annak szabad és büszke szárnyalását.

Ezért van az, hogy a „Borcsa Amerikában” dialógusai mögött hiába keressük Emőd Tamást, ezt a nobiles hangú, tisztult művészetű és nemes előkelőségű magyar poétát. Borcsa hangos átgálása elfojtja csendes és finom szavát. Török Rezső már jobban tudott érvényesülni, mert az ő „magyar” modorossága szereti az éles színpadot.

Fedák Sári olyan szerepet kapott, amelyet ambiciótlan és éppen ezért jó kedvvel el is játszott. A művésznő temperamentuma a közönségre is hatással volt és magával ragadta Petheő Attilát, a Nemzeti Színház művészt is, aki Kiss Ferenc helyett vállalta a partner paszszív szerepét. Nóta is volt, cigánymuzsika is, szép lányok, meg rogyásig való tánc is, hát mit akarhatunk még egyebet?

Csak éppen a Horváth-kert fái borultak szomorúan a színházépület fölé, hogy szégyenlősen eltakarják azt, ami ott benn, a színpadon történik és amit sajátmagukhoz és tradicionális multjukhoz méltatlannak éreztek...

*

A Vigszínház a szezont, amelyet majdnem kizárólag magyar szerzőknek szentelt, egy berlini komédiával, az „Édenkert”-tel fejezte be. El kell ismernünk a vezetőség nobiles gondolkodását, mert amíg a főszezont a magyar színpadi szerzők számára tartotta fenn, addig csak a szezonvéget engedte át Bernauer és Österreicher négy-

felvonásos komédiájának, amely Harsányi Zsolt nagy-szerű átdolgozásában került a magyar közönség elé. A darabot furcsa hírek előzték meg, amelyek lehetetlenné tették volna magyar színpadon való eljátszását. Bizonyos magyar-gúnyoló tendenciáról szóltak ezek az értesülések, amit a legélesebb hangon vissza kellett volna utasítanunk. Harsányi Zsolt átdolgozásában azonban nyomát se lertük ennek.

Az „Édenkert” vidám bohózat, nem jobb, de nem is rosszabb az átlagos külföldi termésnél. A Vígszínház előadása — Gaál Franciska, Lukács Pál, Góth, Góthné, Mály, Szerémy és a többiek játéka — tökéletes.

HUMOR

Nyiraló pesti férj levele a távolból

Mottó: „Kis lak áll a nagy Duna mentében,
Oh, mi drága e lakocska nékem!...”

Nagymaroson van e kis lak kérem,
Mit könnyelműn kivettem még télen.
Mért is tettem, oh, miért én balga?
Elmondom e tragédiát dalba.

Ott kezdődött, hogy nőm így szólt: „Kérlek,
Tekintve, hogy vége lesz a télnek,
Nyaralni is el kellene menni...”
Nyeltem egyet, mit voltam mit tenni.

De bé nejem tovább beszélt, mondvá,
Hogy Pesten az élet nyáron ronda,
Februárban az úgy kezdett égni,
Elmentem hát nyári lakást nézni.

A lakosztály, hol nyaralok itten,
Padláson van, és sajnos, nincs liftem,
S míg tündööm, hogy a sors mit mért rám,
Kis szobánkba úgy mászok fel létrán.

Esténkint, ha hazajön a csorda,
Eszembe jut minden bajom sorba,
S míg a tehén szomorúan béget,
Visszasírlak pesti lakom téged.

Bár maradtam volna benned végig,
De az embert vágyai vezérlék.
És míg kedve nyaralásra szottyán,
Nagymarosi padlásról lepottyán.

És a legszomorúbb, kérem szépen,
Szörnyű drága e lakocska nékem.
Könnyben úszik két szemem pillája,
Valahányszor eszembe jut ára.

S míg Pestre az anzikszokat írjuk,
Nagy titokban magunkat kisérvük.
„Mily csodás itt...” írjuk, „mily szép minden...”
S ökölbe szorul a toll kezünkben.

HESZ FERENC

Mit főzök?

Június 21. Kedd. Zöldbableves sültborsóakkal, tökfőzelék, sertéskaraj egybesütve, meggyesrétes. *Vacsora:* Pírtott borjúmáj burgonyakörítéssel, uborkasaláta, gyümölcs

Június 22. Szerda. Tyúklevés velőgombóccal, főttthús, vajban párolt karotta, egresmártás, réteges-szelet. (Lásd receptet 16-os számban.) *Vacsora:* Beefsteak vegyes körítéssel, sajt, gyümölcs vagy kompót.

Június 23. Csütörtök. Sárgarépaes, zöldbabfőzelék, töltött borjúmell, gőzmetélt meggykompóttal. *Vacsora:* Tejfeles csirke, burgonya kroglet, gyümölcs.

Június 24. Péntek. Tejlevés, csuka sütve, burgonyasaláta, túrósbéles, gyümölcs. *Vacsora:* Spárga vajjal, tükörtojás, uborkasaláta, sajt, gyümölcs.

Június 25. Szombat. Zöldséglevés, töltött kalaráb, eperfeldujt. *Vacsora:* Töltöttgalamb gombakörítéssel, vegyes saláta, sajt, gyümölcs.

Június 26. Vasárnap. Apróléklevés, tejfeles spárga, fiatal libasült, sült burgonya, uborkasaláta, tekert piszkóta epres tejszínnel töltve. *Vacsora:* Hideg sült, saláta, sajt, gyümölcs.

Június 27. Hétfő. Gombaleves vajasgaluskával, serpenyős rostélyos, újborgonyafőzelék, cseresnyésrétes. *Vacsora:* Kaszinótojás, szalámi, körített liptói, gyümölcs.

Június 28. Kedd. Húslevés, finom metélttel, főtt hús, burgonya körítéssel, meggyemártás, túróspalacsinta. *Vacsora:* Gombás borjúcomb rizskörítéssel, gyümölcs.

Június 29. Szerda. Spárgaleves, borjúkotlett, tökfőzelék, Stefánia költés. *Vacsora:* Csirkepörkölt galuskával, gyümölcs.

Június 30. Csütörtök Zöldborsóes, árpakásával, kovászos káposzta káposzán, kacsasült, püspökkenyér. *Vacsora:* Füstölt nyelv, szardínia, körített liptói, retek, gyümölcs

Egyszerű étlap

Június 21. Kedd. Zöldbableves, zöldborsófőzelék, kirántott sertészelet, gyümölcs. *Vacsora:* Aludttej, vajaskenyér.

Június 22. Szerda. Húslevés, velőgombóc, főttthús burgonyakörítés, meggyemártás, gyümölcs. *Vacsora:* Körített liptói, retek, gyümölcs.

Június 23. Csütörtök. Sárgarépaes, gőzmetélt, meggykompót. *Vacsora:* Borjúpörkölt galuskával, gyümölcs.

Június 24. Péntek. Tejlevés, paraj tükörtojással, gyümölcs. *Vacsora:* Kávé, friss kenyér vajjal, gyümölcs.

Június 25. Szombat. Zöldséglevés, töltött kalaráb, gyümölcs. *Vacsora:* Gomba rizzsel, uborkasaláta, gyümölcs.

Június 26. Vasárnap. Apróléklevés, rántottcsirke, burgonyakörítés, uborkasaláta, eperlepeny. *Vacsora:* Hideg hús, fejessaláta kemény tojással, kompót.

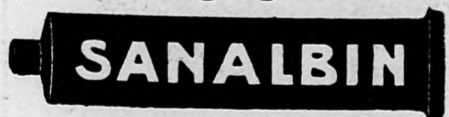
Június 27. Hétfő. Gombaleves, párolt felsál, burgonyafőzelék, gyümölcs. *Vacsora:* Túró tejföllel, retek, gyümölcs.

Június 28. Kedd. Csontlevés, túróspalacsinta. *Vacsora:* Gomba tojással, uborkasaláta, gyümölcs.

Június 29. Szerda. Spárgaleves, vagdaltpecsenye, tökfőzelék. *Vacsora:* Tejbe rizs, gyümölcs.

Június 30. Csütörtök. Zöldborsóes, árpakásával, kovászos káposzta disznóhússal, gyümölcs. *Vacsora:* Szalámi, vajkenyér, gyümölcs.

Kérdezze meg fogorvosát, miért legjobb a

FOGPÉP
SZÁJVIZ
FOGPOR

Kérjük kedves előfizetőinket,
szíveskedjenek lapunkat ismerőseik körében ajánlani
Mutatványszámot küldünk. Tisztelettel

a KIADÓHIVATAL.

Receptek

Fehér cseresznyetorta. 14 deka friss vaját deszkán összevagdalkunk, 21 deka liszttel, 8½ deka cukorral, egy egész tojással, egy tojássárgájával és kevés citromszaggal, deszkán nyújtófa segítségével összegyúrjuk, vékonyra kinyújtjuk és egy tortasütő aljára tesszük és félig kisütjük, erre friss cseresznyéből, 5½ deka cukorból, kevés zsemlyemorzsából, mandulából, fahéjból és citromszagból keveréket rakunk. Most 14 deka cukrot, 7 tojássárgáját, egy egész citrom reszelt héját, 7 tojásból készült habot, 10 deka lisztet és utoljára 8½ deka olvasztott vaját medencében lassan összekeverünk, e tömeget az előbbihez formába töltjük, felül még egy pár cseresnyét rakunk és nagyon gyenge melegnél kisütjük. Ha kisült, vaniliacukorral behintjük.

Dr. Bálint Károlyné, Budapest.

Almapudding. Egy kg savanykás porhanyós almát meghámozzunk s vékony szeletekre gyaluljuk. 10 deka cukrot, vanília- vagy fahéjíz 6 tojássárgájával, 12 deka darált mandulát s hat tojás kemény habját keverjük még hozzá. Kikent pudingformában félóraig főzzük gőzben s málnaöntettel adjuk asztalra.

Balogh Andorné, Szeged.

Hamis ózhát. Negyedkiló csokoládét megpuhítva, 14 deka vaj, 8 tojássárgája és 14 deka cukorral habosra keverjük, 4 deka héjasmandulát darálva és 10 deka lisztet még hozzáadva, végül a 8 tojás habját. Egy hozzá való formát jól kikenünk, lisztezünk és a keveréket beletöltve megsütjük. Igen ajánlatos egy tepsibe vizet önteni, a formát beleállítani és úgy sütni. Mielőtt a sütőből kivesszük, pár percig víz nélkül sütni, ha ki van borítva, csokoládéöntettel bevonni, tisztított és hosszúra vágott mandulával teleszurkálni. Igen szép és jó.

Székely Tiborné, Kispeszt.

Habostorta. Tegyük deszkára négy fakanál lisztet, két tojásnyi vaját, négy deka héjával megtört mandulát, négy kanál cukorport, késhegynyi finomra vágdalt citromhéjat, ezeket összekeverjük és tésztává gyúrjuk, azután deszkán vékonyra kinyújtjuk, tortapléhhel vagdalkuk ki gömbölyűre és úgy tegyük síma pléhlapra a tortakarikával együtt és lassú tűznél ügyelve félig süssük meg. Ha a sütőből kivettük, a következő anyagot tegyük rá. Egy tálba tegyünk két tojásnyi friss vaját, 8 kanál porcukrot, ezeket keverjük össze habosra, azután tegyük hozzá 8 deka tiszta mazsolaszőlőt, négy kanál lisztet, egy késhegynyi tört vaniliát, 16 deka megtisztított és megtört mandulát, ha ezeket a holmikát összekevertük, vegyítsünk hozzá igen óvatosan 8 tojásfehérjéből vert kemény habot. Ha ez megvan, öntsük a félig kihült tortalapot körítő tortabádogba, tegyük igen csendes tűznél sütőbe, hogy körülbelül háromnegyed óra alatt kiszáradjon, akkor vegyük ki és felül citromjéggel vonjuk be, tegyük pár percre meleg sütőbe, díszítsük fel kevés befőtt gyümölcselel.

Elek Elemérné, Győr.

Meggyeslepény. 7 deka vaját, 14 deka cukorral és 4 tojás sárgájával kavarkunk el habosra. Ekkor adjuk hozzá a 4 tojásfehérjének kemény habját, 7 deka zsemlyemorzsát, melyet előre két evőkanál rumba beáztatunk és 42 deka magvált meggyet. Tetszés szerint tehetünk bele vagy citromhéjat reszelve, vagy pedig egy késhegynyi fahéjat és szegfűszeget. Kikent tepsiben süssük meg és kockákra felvágva tálaljuk.

Szentpétery Istvánné, Szolnok.

RUHASZAKADÁS

művészi mütömése, harisnyák művészi javítása **Dr. KASSAINÉ** iparművészeti műhelyében, VII., Lövölde tér 1. Tel.: J. 395-34.

Háztartás

Keszegleves. Három nagy keszeget megmosunk, pikkelét levakarjuk, belét kiszedjük. A húst leszedjük a gerincről és szálkáit is kiszedjük. A húst egy hagymával és zöld petrezselyemmel apróra vágjuk, azután rántásban kevés sárgára pirítjuk, zöldborsólevével jól megfőzzük, szitán átszűr-

juk és pirított zsemlyével tálaljuk.

Előétel. Libamájpástétom. Két szép libamájat, amelyet tejjel áztattunk pár óráig, puhára főzzük és melegen áttörjük a passzírozó szitán. Porcellánedényben két-három kockacukrot, egy evőkanálnyi vaját, két tojás sárgájával nagyon jól kikavarunk és a májhoz adjuk. Ehhez vagy egy kappanmell, vagy egy jó darab pulykamellhús nagyon puhára főzve, lehető apró darabokra vagdalkva. Kellően bors és só, egy kanál pástétomfűszer, két-három kávéskanálnyi finom francia vagy magyar édes mustár, négy citrom héja reszelve és mind a négynek a leve. Ha van foglyunk, akkor azt is adhatunk hozzá (azt is puhára főzve, sütvé, átpasszírozottan), lehet darálni, ez esetben kevesebb szárnyas fehérhúsát tesszük bele. Ha a hús több és a májak nem nagyok, akkor több vaját kell beletenni. Vajjal kikent porcellánedényben háromnegyed órát gőzben főzzük, azután egy negyed órát sütőbe tesszük, majd hagyjuk kihűlni. Kiborítva aszpikkal és citromszeletekkel tálaljuk.

Sertés-vesepecsenye. 2 darab sertés-vesepecsenyét besóznak, törött borssal és majoránnával bedörzsöljük, citromlével lecsepegtetjük, bélkőverbe duplán begöngyöljük. Egy óra hosszát így állni hagyjuk. Tepsibe téve, egy kanál vizet hozzáöntve, ropogósra sütjük, párolt káposztával tálaljuk.

Eper vagy málnafagylalt. 2 deci vizet 20 deka cukorral felforraltunk, a tűzről levesszük és hűlni hagyjuk. Keverünk közé szitán át egy citrom levét és ½ liter fagylalthoz készült eper- vagy málnalevet. Katlanban a szokott módon fagyasztjuk, ha eggyé fagyott, közébe keverünk egy deci édes habtejst, azután formába öntjük, mint a krémet lezárjuk, sós jégben hagyjuk tálalásig.

Gummi fürdősapkák

minden színben

P 1'20-tól P 4-ig

GUMMIZSÁROK

fürdőeszközök
részére, külön-
féle mintával

3— P-től 10— P-ig

ZELENKAI R. L.
Budapest.
IV. Szervita tér 6. sz.
Alapítva 1857-ben

Befőzés

Málnalekvár. Frissen szedett, érett, de nem folyós erdei málnát veszünk. Megtisztítjuk, szárát leszedjük, összezúzzuk és szőrszítán cseréplábosba áttörjük és főni tesszük. Három kiló mártást felére lefőzzük, teszünk bele 2¼ kg kockacukrot és folytonosan keverjük. Főzés után kivesszünk egy kávéskanálnyi egy tányérra és ha csomóban megáll, a tűzről levesszük, a habját jól elkeverjük és üvegekbe mérjük és bekötjük. A szitában maradt részéből ecetet készíthetünk.

Egreslekvár. Teljesen érett, vörös egrest veszünk, megmossuk, szárát leszedjük és cserépedényben addig főzzük, míg a héja puhára főtt. Minden kiló nyers gyümölcsre 80 deka cukrot számítunk s ha a héja már puha, a cukrot beletesszük és addig főzzük, míg a próba alkalmával a tányérra kivett lekvár csomóban marad. Ekkor a tűzről levesszük, tovább keverjük, majd üvegekbe kímérjük és lekötve elrakjuk.

Ha a lekvárt héja nélkül akarjuk készíteni, akkor a puhára főtt gyümölcsöt szőrszítán áttörjük, a kapott mártást kissé lefőzzük és amennyi a súlya, annyi cukrot teszünk bele.

Málna-jam. Minden kiló málnához egy citrom levét csavarjuk. Egy külön edényben 1 kiló kockacukorból s egy félliter vízből szirupot főzünk. Ha a szörp fonalassá sűrűsödött, a málnát beleöntjük és egy félóráig főzzük. Kevéni azonban nem szabad, hanem csak az edény ide-oda húzogatásával mozgatjuk a tartalmát. A habot leszedjük, a tűzről levesszük és poharakba tesszük. Az eperjam ugyanígy készül.

Zöld dió. A fiatal, zöld diót tüvel sűrűn megsűrűkáljuk és egy nagyobb edénybe tesszük, vízzel feltöltjük és 9 napig vízben hagyjuk, míg a festőanyag eltávolodik belőle. A vizet naponta háromszor változtatjuk. A kilenc nap eltelte után egy zománcos edénybe tesszük a diót, vízzel annyira feltöltjük, hogy teljesen elfődjé és addig főzzük, míg zöld héja puha lesz. A vizet leöntjük és minden dióba 2 szegfűszeget és 2 fahéjdarabot szúrunk. Ahány kiló nyers diót vettünk, annyi kockacukrot teszünk egy cserépedénybe és ugyanannyi fél liter vizet töltünk hozzá. Sűrű fonalas szirupot főzünk, a diót belefőzzük és ha héja lágy, akkor szűrőkanállal egy tálra kiszedjük, a szörpöt tovább mégegyszer felfőzzük. A diót üvegekbe tesszük, a szörpöt ráöntjük, lekötjük és mint a többi befőttet szokás, pároljuk.

Eper. Egyenlő nagyságú, szép, kemény, érett epret veszünk, megtisztítjuk és ugyanannyi cukrot számítunk, mint amennyi az eper súlya. Minden kiló cukorhoz ½ liter vizet számítunk és 25 percig főzzük, akkor az elkészített epret leforrázzuk vele és letakarva másnapig állni hagyjuk. Akkor a levét leszűrjük, újra 25 percig felfőzzük és ismét az eperre öntjük. Ezt mindennap addig ismételjük, míg jó sűrű lesz és csak annyi leve marad, hogy az epret elfedi. Üvegekbe tesszük, lekötözzük, gőzben kifőzzük.

Meggy. Szép érett, de kemény szemeket válasszunk. Magvát kiszemeljük, lehetőleg úgy, hogy egészben maradjon. Azután megmérjük és ugyanannyi súlyú cukrot veszünk hozzá, amelyet minden félkiló cukorhoz két vizespohár vízzel főni tesszük és 25 percig főzzük. Akkor tegyük bele a meggyet és főzzük addig, míg a meggy gyengén átfőtt. Ekkor szedjük ki egy tálba, levét jól lecsorgatva és főzzük tovább a cukrot még 25 percig. Azután forrázzuk rá a kiszedett meggyre és letakarva hagyjuk másnapig. Másnap a levét leszűrjük róla és újból felfőzzük 15 percig és a meggyet újból leforrázzuk. Ezt addig ismételjük, míg a leve nem hígul, hanem elég sűrű és csak annyi, hogy a gyümölcsöt éppen ellepi.

A kalandor jóslata

Regény

Iria: CSERMELYI GYULA

XVII.

És Muzio Santi utolsó jóslata is bevált. A mantovai jóslat utolsó része is igaz lett. Alorcás volt, csaló volt, mi jósló istenadomány sem lakozott elvetemült lelkében; amit Mantovában a klastromban mint Fra Saverio álbarát mondott, az kiszámított áltatás volt, nem jóslat, mégis valóra vált mindegyik, az utolsó is. Cusani halála olyan szép lett, mint a vihardulta vad tengeren a csillagé; halála olyan szép lett, mint egy hitvalló vértanu halála, de halála után a nevéhez egy valótlanság is tapadt, ahogy ő mondta.

Hogy a felszabadító szent háború kitört, Cusani Camillo testestől-lelkestől katona lett. Nem kellett, hogy magára hagyja az asszonyt, mert Veterani főhadiszállása Lugos volt, mégis hetek is elmúltak anélkül, hogy csak egy csók végett is közeledett volna az asszonyhoz. Vagy a csapatoknál töltötte el az idejét, amik a Temesre támaszkodva, a lugosi lapályon gyűltek táborba, vagy ott-hon a térképei fölé görnyedt és tereken törte a fejét.

És nemcsak testestől-lelkestől, de a szívével is katona lett Cusani. A magyar katonán keresztül megszerette Magyarországot és hős népét és magyarul is megtanult úgy, hogy az utolsó közvitével is elbeszélgethetett. Buzdította őket, mikor soraik között járt: — felszabadítjuk hazánkat, úgy-e? Nem tőrjük tovább, hogy itt idegen bitórló legyen az úr. Hősök lesztek mindannyian, mint Zrinyi volt... és ha csatára kerül a sor, csak engemet nézzetek, vitézek. Elöttetek fogok járni és kivont kardom is majd azt mondja, amit élőszoval most a szájam mond: szabad hazát a magyarnak!

Egyszer, mikor a városból egy szomszédos faluba lovagolt, ahol huszárság és tüzérség tanyázott, az országúton, mely dagasztó sár volt, nagy káromkodás vonta magára a figyelmét. Egy hatalmas társzékér ragadt belé a degeszbe, a szekerekhez egy fuvaros tartozott, ez káromkodott úgy, mint tíz pogány.

— No, az Atyáuristen is náthás volt, amikor ide tette az országba ezt a vármegyét. Azért olyan latyakos az ebadta, fűtené alatta a poklot a Belzebub. Legalább felszáradnának kissé az útjai... No, mi lesz már, ti zablósó girhesek? Itt éjjeleznék! Már alkonyodik... ütok!

Cusani odalovagolt az emberhez. Ez magyarul káromkodott, hát magyarul beszélt hozzá.

— Adjon Isten jó estét, atyafi. Vesződsége van, látom, no, de segítünk rajta jó szívvél. — Azzal intett a két huszárnak, aki kísérte és előfogatokért hajszolta őket.

A megrekedt fuvaros most illemtudóan megemelte fővegét.

— Az Isten áldja meg az óbester urat — mondta —, amiért jó szívvél van az emberhez, mikor bajban van. Neve szerint hogy tiszteljem az urat?

— Cusani ezredes vagyok, gazduram. Maga Lugosra igyekszik, úgy-e? És katonaholmit visz, ha jól látom.

— Azt vinnék, óbester uram. Hogy a magasságos Uristen ezt a vármegyét...

— Ne folytassa, — nevetett Cusani. — Kend nem erre a vidékre való, mi?

— Nem én, mert mohácsi vagyok, uram, Sugár János a becsületes nevem.

— Az Isten éltesse kendet, jó ember. Járt-e már Lugoson, vagy most először igyekszik oda?

— Négy hét óta szinte ott lakom. Jövök-megyek szekereimmel, de a stáció mindig csak Lugos.

— De Mohács ugyancsak messze van; hogy kerül szekereitül erre a vidékre?

— Hát háború van, óbester uram; ki kell verni az országból a rühessét. Mint katona már nem szolgálha-

tom a hazámat, mert öreg vagyok, elnehezedtem, óbester úr, de mint fuvaros szolgálhatom, úgy vélem.

— Derék ember kend, Sugár uram, jó magyar. No, de jönnek már az embereim a lovakkal, .. hát áldja meg a jó Isten... jó utat.

Kezet nyújtott az embernek és ellovagolt és negyed óra múlva Sugár uram is folytathatta az útját.

FINOM.KÉNYES ANYAGOKAT
HÁZILAG MOSSUNK
Polo PEHEL-lyel.

1. Selyemblúzai és kombinéi évek során át is épek és ragyogóak maradnak, ha POLO-oldatban mossa és gondozza őket.
2. Hintsünk fölliter forró vízbe két kávéskanál POLO-pehelyt s közben keverjük egy pálcikával.
3. Az oldatot hígítjuk egy fölliter hideg víz hozzáadásával langyosra s verjük rajta a pálcikával habot.
4. Áztassuk a mosandó selyemholmit egy ideig az oldatba s utána nyomkodjuk át néhányszor a habon.
5. Öblögessük ki a ruhát legalább 2-3-szor langyos vízben.
6. A vizet túlságos facsárás nélkül nyomkodjuk ki.
7. Vasaljunk félmeleg (langyos) és ne forró vassal. Műselyem fokozott kíméletet s elővigyázatot igényel.
8. Színes holminknál még beáztatás előtt győződjünk meg az áru valamelyik kis csücskén arról, hogy színtartó-e s csupán ez esetben mossuk!

Bevetődött szerencsésen Lugosra és elvégezvén a dolgát, a Temes-soron egy pohár italtra egy kocsmába ment.

Az első pohár bornál még magamagával foglalkozott Sugár uram; hogy megeleveníti az embert egy kis itóka! De a második rendelés italnál már körülnézett: no, ki van még a kocsmában... ismerős-e?

Két condrás paraszt gubbasztott az asztalnál.

— Rumuny paraszt; nem ember, — gondolta. A beszédjüket sem érti, hát ügyet se vet a két oláhra.

De ejnye, aki istenük van... Sugár uram egyszerre csak felfülett. Mintha törökül beszélne a két bocskoros. Teremtugyise, törökül beszélnek. Oláh parasztok törökül! Ez gőcsei dolog, vagyis görbe.

Majd az orráig húzta le a fővegét és figyelt. Ha törökül beszélnek oláhok, csak törökök és kémek lehetnek, nem oláhok. No, mit zagyvalnak a pogányok, halljuk.

— Itt két bíró van, effendi, — mondta az egyik. — Az innesső városban magyar, túl a vízen oláh ember a bíró. A magyarhoz persze nem mentem, mert az iziben elfogatott volna, de az oláhhval lehetett beszélni.

— Vakmerőség volt mégis. És mit végeztél vele, effendi?

— Megkötöttem vele az alku. Azt mondtam neki, válaszson: menekülni innen egy veréb se fog és egy hét múlva a miénk lesz a város. Hát, így szóltam a bírónak, ha szemmel tartják azt a szép asszonyt és akárhová is rejtőzne, elárulják nekünk és a kezünkre adják, akkor nem lesz bántódása egy lugosi asszonynak vagy leánynak sem. De ha nem vállalja ezt a dolgot, akkor szabad préda lesz mindannyi, még a jércéje is.

— Hát csakugyan olyan szép az az egy asszony?

— Hogy olyan nagyon szép-e, kérdezed? Mondom neked, effendi, hogy a leggyönyörűbb teremtés ezen a világon. Allah is a padisahnak alkotta.

— Már kikémeleted, hol lakik?

— Ki. Két hét óta majd mindennap itt vagyok a városban. Szerettem volna a közelébe férközni, de úgy őrzeti az ura, mint valami királynét. Állandóan katonák vannak az udvarán. Majd elvezetlek a házához és reggel, ha megváród, amíg szokása szerint kinyitja az ablakot, magad is azt fogod mondani, hogy szebb hurija a prófétának sincsen.

Sugár uram erre feltűnés nélkül fizetett és kiment és elbújt a bokrok közé. Hogy mihelyt kijön a két rejtélyes oláh, észrevétlenül a nyomukban lehessen.

Tíz perc múlva kijöttek — vaksötét éjszaka volt — és a néptelen Temes-parton mentek lefelé, azután balra fordultak és egy síkatoron keresztül egy szélesebb uccába tértek.

— Itt lakik a sarkon, — mondta az egyik. — Meg is jelölöm a házat... így, megtörtént. De kikötöm magamnak, effendi, hogy én teszem rá a kezem az asszonyra. És ha Hasszán Kirli pasa, a mi vezériünk tiltakozik is ellene, akkor is.

Sugár uram megdöbbsent. Nem annak hallatára, hogy a volt mohácsi pasa a török hadak vezére. Hanem megdöbbsent a beszélő hangjától. Mintha már hallotta volna valahol máshol is ezt az élesen sívító hangot.

De nem tűnődött egy percig sem, mert cselekedni kellett, érezte. — A gyalázatosak — gondolta és dühbe jött —, elalkudnák azt az egy asszonyt a pogánynak? Alkalmasint magyar az az asszony, hogy öt fészeralja oláh asszonynál is többet ér.

Kihúzta megtöltött mordályát és szembefordulva a két bujkáló emberrel, megrúgta az egyiket úgy, hogy az hanyattvágódott, bele a degeszbe.

— Add meg magad, mert lövök, — ordított rá magyarul a másikra. Izgatottságában magyarul dörgött, nem törökül.

Egy lövés volt a válasz és Sugár uram valami ütést érzett a balvállán. No, de nem maradt ám adós egy percig sem; félarasnyi közről úgy belélt az embere arcába, hogy az szó nélkül összeesett, mint valami agyagszent.

A másik közben feltápáskodott és elmenekült. A Temes-part felé rohant és Sugár uram, ki — hogy elfogja — utána vetette magát, már csak evező-csapásokat hallott.

— Megugrott a beste, — dörmögte. — S úgy látom, hogy vízen járnak a kémek. No, majd szólok erről a tiszt uraknak, hogy vízi-patrullt is járassanak ezután.

Visszafordult a nevezetes ház felé s ott már katonák álltak körül az embert, ki észrevehetőleg az utolsókat hörögte. Egyiknek a kezében lámpás volt, ezzel odavilágított a haldokló arcába, de úgy összecafrangolta az ólom az eleven húst, hogy nem lehetett fölismerni, ki legyen.

— Ide is világíts, ecsém, — mondta Sugár uram a lámpatartó huszárnak. — Mintha a vállamba lőtt volna ez a hitelen..

— Semmi-e, gazduram, — felelték. — Jó báránypőr bekecse van kendnek, nem engedte keresztül a golyóbist. Itt van la, fogja és tegye el. Majd gurigáznak vele az unokái.

— Ki lakik ebben a házban, vitézek?

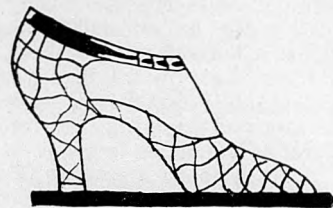
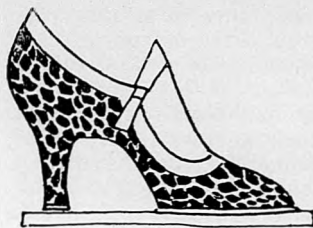
— Itt Cusani ezredes úr önagysága lakik, — mondták. — Mi vagyunk a házország, mi négyen.

— Hol van most az óbester úr? Vezessetek elébe, mert én löttem le azt az embert. Felette fontos jelenteni valóim volnának.

A távolból lódobogás hallatszott.

— A táborban van, — felelték a huszárok. — De füljünk csak... igen, ő az, éppen most jön. Ösmerjük már a keselyejárását.

(Folyt. köv.)

is, melyek a maguk idejében valósággal fényoszlopként világítottak bele az emberiség gondolat- és érzésvilágába, ma már csak sírfeliratainak annak az eszmének, melyet egykor képviseltek.

Mivel már eddig is, kellő fegyelmesség híján levő gondolataim kissé eltávolodtak a tárgytól, hasonló kitérések elmellőzése végett idézetbe zárom azon jelenvaló aktuális kérdést, melyről való vélekedésemet, észrevételeimet megpróbálom mondatokba tömöríteni.

„Hajlamosabbak-e bizonyos bűnökre a nők?” Ez a kérdés!

Az „Enyves kis kacsók” írójának egy belvárosi divatárkereskedő észrevételei szolgáltak alapul, ezen sokat vitatott kérdés felvetéséhez, mit csupán azért kívánok megjegyezni, mert érveléseim során, erre még vissza fogok térni.

Szerény vélekedésem szerint ezen kérdésre sem igenlő, sem nemleges választ adni nem helyes, minthogy az úgy komolysága sokkal nagyobb tárgylagosságot, elfogulatlan bírálatot követel. Ugyanezen oknál fogva, nem szolgálhatnak alapul, egy belvárosi divatárkereskedő észrevételei sem, a nők nagyobb bűnözési arányszámának megállapításához, minthogy minden divatárüzlet vevőinek 90 százaléka nő, az esetleges 10 százalékos férfi vevő arányában. Miért fogadjuk el azt a feltevést, hogy a nők hajlamosabbak például a lopásra, mikor a betöréses lopásokat csaknem kizárólag férfiak üzik? A sikkasztások, csalások és egyéb szélhámosságok pedig a legmagasabb pozíciójú férfiak között csak úgy előfordulhatnak naponta, mint a legalsóbb rétegekben. A bűnkrónika adatai bizonyítják, hogy a nyomor, a szükség, súlyos emberi eltevélkedések okozói lehetnek, de úgy vélem, hogy ezen eseteket „Eugénusz” sem vonta szemlélődése körébe, mikor a vita tárgyát képező cikkét megírta, ezektől tehát eltekintek magam is, minthogy azok megítélése egyébként is inkább a büntetőtörvénykönyv paragrafusaira, mint egyes emberek szemlélődési körébe tartozik. Az idevonatkozó statisztikai adatok szerint 25 bűnöző nőre átlag 75 bűnöző férfi jut. De mennyivel nagyobb szükség hajtja például azt a sikkasztó bankárt, aki a kedvese ra-

Tanácsot kérnek

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr!

A „Magyar Úriasszonyok Lapjának” május 10-iki számában „Enyves kis kacsók” címmel közreadott cikkekre, szíves felhívása alapján, az alábbiakban reflektálok.

Midőn a „Magyar Úriasszonyok Lapja” egy olyan társadalmi körtünetre hívja fel

kiterjedt olvasótábora figyelmét, melynek kórokozója, a nők nagyobb bűnözési hajlandóságában lenne keresendő, el nem mulaszthatom, hogy azon nem mellett, melynek magam is szerény képviselője vagyok, fel ne emeljem szavamát.

A női lélek szövevényességével, kikutathatatlan rejtelmeivel, a legrégebb időkben is foglalkoztak nagytudású egyének, részben pszichológiai és szociális, részben pedig lírai alapon. Fájdalom, hogy ugyanakkor a minden idők sarlatánjai is kötelességüknek érezték, hogy arcpirító tudatlansággal, nyilvánvaló rosszhiszeműséggel sárba, piszokba hurcolják a női psychét.

Már a klasszikus irodalom bölcselői között is — kiket általában mérvadóknak ismer el a legmodernebb társadalom is — akadtak nagyszámmal olyanok, kik a nőt megbizhatatlan jellemű, a férfival szemben alacsonyabb rendű lénynek minősítik, ki a bűnözésre a férfinnál nagyobb hajlandóságot mutat. Ez igen szomorú megállapítás, de természetesen nem jelenti azt, hogy Aristoteles, Rosseau, Schopenhauer avagy mások nem tévedhettek, minthogy minden nagyságuk dacára is emberek voltak. Tévedni pedig emberi vonás. Ezen szigorúan tudományos megállapításokkal szemben, vigasztalásunkra szolgálhat az a tény, hogy még az ókori lángelmék bölcselmei

gyógó kényelméért, elveszi sok száz embertársa megtakarított fillérjét, mint azt a szerencsétlen asszonyt, aki a belvárosi divatáru üzletben enyves kézzel nyul a csipke és selymek közé?

Meg lehet állapítani, hogy mindkettőjük tettének alapmotívuma a tetszési vágy, mely közvetve a faj, azonfelül pedig az emberiség létalapja. És itt elérkeztünk ahhoz a kizárólagos ponthoz, ahol a nő tényleg nagyobb hajlandóságot mutat bizonyos eltévelyedésekre. A nőnek létfenntartási ösztönével — sokszor öntudatlanul bár — de szorosan összefügg a tetszenivágyás. Így alkotta a Teremtő a nőt, és így van ez jól.

Ha a nőben a szépség, a tetszés utáni vágy, valamely testi, vagy lelki megrázkódtatás következtében megbénul, a nő mint olyan, aki az életet szebbé, jobbá tenni hivatva van, megszűnik nő lenni. Ha a tetszési vágy a nőben túlteng, atrocitásokra vezet, viszont ugyanezen igyekezet hiánya a nőben, megfosztja környezetét az élet minden szépségétől. Valószínűleg onnan ered az a kellőképpen alá nem támasztható hiedelem is, hogy a nő életében a szerelem és mint ennek folyománya, az anyaság az egyetlen komoly dolog. Tény az, hogy a nő ezen ösztönös célja szolgálatában minden eszközt szentesítettnek vél. Ebből a tévedésből fakad a nők, illetve az emberiség összébűnének nagyobbik része.

De nem akarom magam sem azon hibát elkövetni, hogy szórványosan előforduló esetekből általános érvényű következtetéseket vonjak, miként ettől „Eugéniusz” is tartózkodik, bár cikkének éppen szóban lévő kérdőmondata, mégis az egész női nemre vonatkozik.

A nőkről alkotott vélemények elfajulásának főoka, hogy a nők nagy táborában a legritkábban akad olyan, aki a férfiak nagyravágyásából, hiúságából, göggyéből, uralomvágyából táplálkozó bűnözési hajlandóságokra reá mutasson, holott a férfiak ezt a témát a nők rovására ugyancsak kimerítik.

El lehet, sőt el kell fogadni azt a megállapítást, hogy a nők nem jobbak, mint a férfiak, viszont a férfiak sem rosszabbak a nőknél. Tény az is, hogy a férfiak bűneinek okai legtöbbször a nők, a nők viszont a férfiak miatt vétkeztek a legtöbbet. Már ebből is nyilvánvaló szoros egymásrautaltságunk, hol nem egymással szemben, hanem egymás mellett van helyünk. Illuzórius dolog lenne részünkről, hogy a férfiakról tanuljunk etikát, emelkedettebb szellemet, mikor a férfiak törtszárnyú sasok módjára minduntalan a porban vergődnek.

„Azt gondolom, hogy a nők egész etikáját át kell gyúrnunk, lelküket megedzenünk és az olcsó hiúszkodás csillogó ingoványából az eszmények világába emelnünk.”

Ez nagyon szép mondat és dicséretre méltó törekvés, de szerintem nem más, mint énünk jobbik felének időnkénti erkölcsi felbuzdulása, vágyódása a szép, jó és nemes után, annak nyilvánítása pedig bizonyos időközökben fellépő lelkifeszültségünk levezetésére szolgál, melyben világmegváltó eszmék vajadását lehet mindenkor fölfedezni.

Először a férfiaknak legyen etikájuk, először ők emelkedjenek az eszmények világába és akkor gyűrűs nélkül is megszületik az eszményi nő. A nő már eleve predestinálva van lelkibb, tisztább életre, mert hogy Mulford szavaival éljek, „A nő, az a nem gyöngébb, csak finomabb edény, melyben a szellem földöntúli bora áll.”

Addig pedig, amíg a férfiak a nők szemében a bibliai szálkát keresve, nem látják azt a szemükben lévő gerendát, ezen és ehhez hasonló cikkeink, csak a szavak komédiáját jelentik, nem pedig haladást.

Eberek vagyunk mindannyian s mint ilyenek, gyarlók, nemre való tekintet nélkül. Nincs mit egymás szemére vetnünk, nincs okunk szégyenkeznünk tökéletlenségünk fölött. Azonban ha a haladás szolgálatába állunk, mellőznünk kell az erőszakot, megvetést, lekiacnyilást, gyűlölséget, mert csak sok elnézéssel, még több szeretettel, megértő megbocsátással, magasan járó példaadással tehetjük egymást kölcsönösen jobbá, igazabbá. Jelszavunk legyen, hogy szeretet nélkül nincsen haladás.

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úrnak nagybecsű levele birtokában, mely önbizalmat öntött belém, még csak most van alkalmam megköszönni, egyben megkérem, hogy jelen soraimnak kedves lapunk hasábjain helyt adni és nagybecsű véleményét velem közölni szíves legyen.

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Úrat és a Magyar Üriasszonyok Lapjának minden lelkes apostolát szívből köszöntöm.

Sárvár, 1927. évi május hó 30-án.

Török J. Lajosné,
Ruzsicska Bianca.

70. Kérem kedves olvasótársnőimet, szíveskedjenek tanácsot adni, hogy a házatlan csigát, hogyan és mivel lehet kiirtani.

Hálás köszönettel:

K. A. M. Debrecen.

Vérszegény

sápadt, ingerlékeny, könnyen kifáradó, ideges kimerültségben szenvedő embereknél valóságos csodaként hat az orvostudomány legújabb felfedezésének: a vitaminoknak az alkalmazása. Ha szervezetünket kellő mennyiségben ellátjuk ezzel a nélkülözhetetlen életanyaggal, az idegesség, fáradtság, lehangoltság rövid idő alatt teljesen megszűnik, a kedély felfrissül, a jó étvágy megjön, az arcszín pirosposzsgás lesz, az erő, munkakedv, tettség visszatér. A szükséges vitaminokat megbontatlanul koncentrálja s hatásukat értékes tápsókkal fokozza a pompás, csokoládézű

ARNEA vitamintápszer

mely mindenütt kapható. 1 doboz ára 1'50 pengő.
Aki még nem ismeri, kérdezze meg felőle orvosát.

— A bíró előtt. A járásbírószágon történt. Egy úriasszony állott a bíróság előtt, mert becsületsértéssel vádolták meg. Súlyosan megsértett egy kereskedőt. A bíró azt is megállapította, hogy az úriasszonyt egy izben már elítélték azért, mert a vilamoson volt afférje egy kalauzsal, egy izben pedig kutyája miatt egy rendőrrel.

Az asszony azzal védekezett, hogy az idegessége miatt történt vele mindez. Miért nem használ „Arnea” vitamintápszer, szólt a bíró!

Bonbonnière

*

HÉT ESZTENDEJE, hogy Trianonban megpecsételték a magyarság sorsát. Keserű sóhajok és tiltakozások szakadtak ki a lelkekből. Az ország látszólagos bénaságban tespedt, de a kezek ökölbe szorultak, a szemek villámokat lövelltek, az ajkak szélén ott remegett a szó, a mondat, a kiáltás, amit azonban nem lehetett kimondani. Millió lélek ugyanazt érezte, millió száj ugyanazt akarta beharsogni a győztesek fülébe. Aztán egyszerre felpattant a varázsajtó, a lelkek rátaláltak arra, amit eddig hiába kerestek, a szívük dobogására, a vérük lobo-gására ismertek három kis szóban, amit világga hordtak a plakátok, a dalok, az imádságok: — Nem, nem, soha! — Hét esztendeje ennek és az évforduló elmúltól anélkül, hogy a magyarság a gyászünnepek komolyságához illően megülte volna. Egy-két árva gyászlobogó, néhány beszéd, ennyi volt minden. Elfeledkeztünk erről az évfordulóról, vagy nem is akartuk megünnepelni? Persze, nem érünk rá emlékezni. Hazánk nagyjai el vannak foglalva, hogy rendbehozzák azokat a dolgokat, amelyek egészen — tótágast állanak!

*

GABRIELLE d'ANNUNZIO a Garda-tó mellől azt izente Párizsnak: — Minden költőnek két hazája van: az az ország, amelyben született és Franciaország! — Boldog d'Annunzio! Mennyire másként hangzik az olasz poétának ez a lelkesült sóhaja, mint az, amit a mindenkori idők magyar költői sírhattak keservükben. Gabrielle d'Annunzionak „két hazát adott végzete, nekünk csak egy volt s az is elveszett...”

*

A JÜNIUSI NAP kövér, sárga sugarakban hull a földre és az ég végtelen kékségét egyetlen felhőske sem zavarja. A levegő mozdulatlan és megállott, nagy, lomha forróság terpszkedik a földeken. A dülöutak szürke szalagja belevész a búzatáblák sárga kalásztengerébe és akárhová nézel: aranyos, sárga színfoltok táncolnak a szemed előtt. Megállasz, hogy letöröld homlokodról az izzadságos cseppeket, de a szíved egyszerre lázasan kezd verni és hálaadóan emeled a magasba kezeidet, az élet dús termékenységének szentsége előtt. Aratnak... A magyar róna legszentebb napjai ezek, csodálatos ünnepek, amikor a harangzúgást a kaszák pengése helyettesíti. Az élet ünnepe ez. Azért is, mert a magyar nyelv „élet”-nek nevezi a búzatermést és azért is, mert nekünk, magyaroknak, az életet más nem is jelentheti. Aranyos búzátáblák sárgulnak a magyar mezőkön, aranyos búzafürtöket vág rendekbe a kasza. Mert a föld nem hagyja cserben a maga hú gyermekeit...

*

MOZGATHATÓ MASZKOKAT talált fel két német mérnök és ezzel lehetővé válik a csúnya emberek színpadi érvényesülése. Nem lesz lényeges az arc szépsége, sem a nőknél, sem a férfiaknál. Fő az isteni szikra. Ha ez megvan, lehetsz olyan rút, mint Belzebub, vagy női vonatkozásban, mint Belzebub öreganyja: mégis játszhatod Romeót, vagy Júliát. A nők eddig is előnyben voltak a férfiak fölött, hisz már évezredek óta kikorrigálták testükön azt, amivel a szépség istenasszonya elfelejtette őket megajándékozni. De a férfiak, ha rútak voltak, nem igen boldogultak a világot jelentő deszkákon. Ezen túl már ez sem lesz akadály. Csak arra kérjük a német feltaláló urakat, hogy szíveskedjenek ezután a szabályozható — isteni szikrát is feltalálni. Mert szép embert eleget láthatunk a színpadokon, de — tehetségeset, azt nagyon keveset.

*

ITT MAGYARORSZÁGON, állandó betegség a beszéd! Nagyon szeretnek beszélni, de több aztán nem is történik, — állapította meg nagyon helyesen egy nemrég nálunk járt idegen államférfiú. Ez a megállapítás

különben nem is új és főként nem lep meg minket. Már nagyon régen tudjuk. Igen, nagyon régen tudjuk, hogy Magyarországon állandó betegség a beszéd. Ezt is el fogjuk mondani jó egynéhányszor és — hogy is folytatja az az idegen államférfiú? — „több aztán nem is történik”.

Üzenetek

67. „Egy régi előfizető N-ny-ből“. A nyári divat-színek nincsenek szigorúan határok közé szorítva s ennél fogva minden hölgy egyéni ízlésének adhat kifejezést ruhája színe megválasztásában is. Bármilyet választ, nem ütközik bele a divat előírásába, csak arc-bőre és haja színére kell hogy tekintettel legyen. A szökét a kék szín bármely variációja hatásosan kiemeli. Fekete alá tengerzöld, terrakotta, illetve erre is a fenti szabályok alkalmazandók.

Szerk.

62. „Marika 20.“ Méltóztassék kozmetikushoz fordulni, házilag nem lehet eltüntetni.

Üdv. a Szerk.

55. Meister Lujza, Rákosszentmihály. A hangyák kiirtásának egyik módja a következő. A hangyatábor közelében elhelyezünk néhány kifőtt marha velőcsontot, amelyeket a hangyák rövid időn belül teljesen ellepnek. Ekkor a csontokat egy forró vízzel telt edénybe dobjuk és ezen eljárást mindaddig ismétljük, míg a hangyáktól megszabadultunk. Okvetlenül sikert jelent. 2. A gyöngyvirág- és rózsaszirmokból házilag nem sikerül tökéletes illatos olajat készíteni, ehhez egy kis laboratóriumra volna szükség. Diványpárnák töltésére használják a szárított rózsaszirmokat.

Szívélyes üdv. a Szerk.

„Öbudai előfizető“. A fényképről elkészítendő klisé beküldését szívesen vesszük és a beérkezés sorrendjében lehozzuk lapunkban. A klisé ára a kép nagysága szerint változó. Centiméterenkint 16 fillér, tehát a címlapon eddig megjelent képek kb. 35—40 pengőbe kerülnek. A klisé használat után rendelkezésére bocsátjuk. Szívélyes üdvözlettel a Szerk.

65. „Régi előfizető“. Egy igen egyszerű, kellemesnek éppen nem mondható, de annál hasznosabb szert ajánlhatok, amely nekem kitünően bevált és megakadályozta a hajszálak további törését, sőt hullását is. A haját hetenként egyszer megmostam s utána tiszta, finom petróleummal bedörzsöltem, 10—15 pernyi vá-

rakozás után a haját langyos és szappanos vízzel ismét lemostam. Jó hatása egy hónapon belül már észlelhető volt és azóta is mindig a hajmosásnál a petróleumbedörzsölést használom. A hajam nemcsak nem törik, de sűrű vastag fonatot kaptam. Feltétlenül ajánlhatom a kipróbálást.

„Egy szintén régi előfizető.”

Mindazon kedves előfizetőinknek, kik ismerőseik címének beküldésével lapunknak minél szélesebb körben való terjesztéséhez hozzájárultak, ezúton is leghálásabb köszönetünket küldjük. Vaisz Kálmánné, sz. Meinholdt Vily, Stumpf Ilona, Baumgartner Jánosné, Benedek Rezsóné, Groma Istvánné, Érey Olga, Szaksz Erzsébet, Szlovik Józsefné, Edvy Jenőné, Zugschwerdt Ella, Ujváry Ferdinándné, ródi Bihary Barnáné, Gaal Sándorné, Treis Béláné, Sárközy Józsefné, Jánosy Albertné, Rákos Sándorné, Fazekas Jolika, Vodasek Milánné. Kézcsókkal a Szerk.

Ajándék-könyvet küldtünk alábbi nemesszívű előfizetőinknek, kiknek ajánlatára ismerőseik lapunkra előfizettek: Kabay Mária, Seydl Béláné, Lakos Endréne, Fazekas Jolika, Mód Lászlóné. Üdv. a Szerk.

Milió ajándékunk szétküldésével kapcsolatban kaptuk az alábbi kedves leveleket:

Tekintetes Szerkesztőség! Igazán meglepett kedves figyelem. Fogadják igaz köszönetemet azon gyönyörű szép milióért. Igyekszem viszonzásul előfizetőket gyűjteni. Tisztelettel özv. Dávidházy Jánosné.

Tekintetes Szerkesztőség! Kissé későn, de még mindig jókor küldöm hálás köszönetem az ajándék milióért, melyet megkaptam. Igazán mondhatom, nem reméltem, hogy ilyen gyönyörű az ajándék. Nagyon, de nagyon örülök neki és annak, hogy b. lapjukat megismerem. Ahol csak lehet ajánlani fogom és iparkodok előfizetőket gyűjteni. Ismételten nagyon köszönöm az ajándékot és mint b. lapjuk hűséges olvasója sok-sok szerencsét kívánva, maradtam Haller Imréné.

Kedves Szerkesztő úr! A milió végtelen nagy örömet okozott — sietek is azt megköszönni — azzal a szerény megjegyzéssel, hogy ilyen kedves ajándékkal a kézimunkáért rajongó női táborát sikerülni fog mindvégig magukhoz láncolni és számukat napról-napra gyarapítani — mely célra saját személyemet illetőleg is mindent el fogok követni.

A kedves Szerkesztő úr kész híve Boróczy Ilonka.

Milió ajándékunk vételét alábbi kedves előfizetőink nyugtázták: Láng Lajosné, Polusitzei Anna, Várady Kálmánné, Speck Zsuzsika, özv. Papp Sándorné, Pesztalicsné, dr. Komáromy Kálmánné, dr. Jeney Gézané, Kovács Mihályné. Üdv. a Szerk.

Előfizetőink ingyenes hirdetései

Páratlanul olcsón világmárkás zongorák, pianó, részletfizetésre. Javítás, hangolás, kölcsönzés: Ehall zongoratermeiben, Andrássy út 15.

Özvegy, középkorú úrinő, ki felsőruha-, fehérnemű-varrásban, kézimunkában jártas, szerény feltételek mellett bárhova ajánlkozik. Megkeresést „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

VI. gimnáziumot végzett tanuló a nyári szünetre teljes ellátásért házitánitónak ajánlkozik. Kezdőt angol nyelvre tanít. Címe: a kiadóhivatalban.

Óvónő falusi háztartása vezetésére és az óvodában való segédkezésre megbízható nőt keres azonnali belépésre. Schmidtné, közs. óvónő, Sárbogárd, Fejér m.

Ötéves fiam mellé perfekt, tisztességes és megbízható német leányt alkalmaznék.

Pásztor Jánosné, Debrecen, Mester u. 36.

Tatatóvároson nyaraló keresztény úricsaládok kitűnő ellátást és lakást nyerhetnek Schuhmacher keresztény úricsaládnál. Bővebb felvilágosítás: Tatatóváros, Esterházy u. 133. sz. a. nyerhető.

Úrileány a nyár tartamára hegyes vidékre vagy víz mellé óhajtana menni úricsaláddal vagy úricsaláddal. Beszél franciául, németül és zenél. Költségeket fedezi. Címe: Kirschner Zsigmondné, Budapest, Apponyi tér 5. szám.

Kilencéves elemista fiamat a jövő tanévre német nyelv elsajátítása céljából cserébe adnám olyan helyre, ahol az iskolában is németül tanítanak, lehetőleg leánykért, ki tőlem felsőbb leányiskolába járna. Választ „Kereskedő” család jelígre kérek.

A tisztviselő telepen uccai szoba úr részére kiadó. Cím: a kiadóhivatalban,

Olvasótársnőim közül kinek vannak régi pénzei, érmei, plakettjei. Megveszem vagy elcserélem bélyegekre, könyvekre, exlibrisekre. Színes poharakat is gyűjtök. Torkos Dénesné, Óriszentpéter.

7 darab valódi elefántcsont biliárdgolyó olcsón eladó. Özv. Izaak Jánosné, Budapest, Csáky u. 21.

Ki vállalna fiatal házaspárt egy hónapi nyaralásra teljes ellátással. Választ ármegjelöléssel Mándoki Kornélné, Budapest, Csáky ucca 23.

Három gyerek mellé teljes ellátás és nyaralás ellenében keresek erélyes, szerény igényű, házias, német nyelvet, zongorát és kézimunkát tanító hölgyet. Szentgyörgyi Bérgazdaság. Posta, Tata.

Örökbe adnám, művelt, úricsaládból származó, július vége felé születendő gyermekemet. Cím: „Doktorné” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Kifogástalan, komoly, egészséges úrileány a nyár folyamán néhány hétre úricsaládnál méltányos árért teljes ellátást keres. Címe: „Nem leszek alkalmatlan” jelige alatt a kiadóban.

Gyermektelen özvegy, intelligens, szorgalmas, jólelkű nőt keres, aki szerény háztartását teljesen vezetné. Szigorúan megkívánja a jó sütemény és főzést és a lakás kifogástalan tisztántartását. Ajánlatok Unter-müller Ernőné, Szentés, küldendők.

Kísérőnélküli 12—16 éves 2—3 úrileányka a vakáció idejére úrihelyen elhelyezhető. Cím a kiadóhivatalban.

Math-fizika szakos bölcsészettanhallgató polgáristák, gimnázisták, javító, felvételi vagy magánvizsgára való előkészítését elfogadható díjazás mellett vállalja. Cím: „Tanárjelölt” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Megnyílt az Anna-Pensió, Szentendre-Izbégen. Modern ház, villany, telefon, zongora, teniszpálya, árnyas kert, elsőrendű olcsó konyha. Telefon: Szentendre 9. Terebesi Mihályné.

Cigányosan tanítok zongorázni magyar népdalokat, művészies futamokkal, kotta nélkül. Gyors és biztos eredmény. Vidékiek azonnal. Zongoratanítónő, I. Orbánhegyi úton, Tóth Lőrinc ucca 28. szám.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BÉLA

Segédszerkesztő: tordai BÓJTJE ETELKA

Kiadóhivatali igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

Paplant, matracot,

ruganyos ággyételet a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készít

GÖBBÖS GÁBOR paplanosmester

BUDAPEST, I. KORONAŐR UCCA 8. SZ.
Krisztina tér mellett

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

